

§ 16 a miljøgodkendelse - udvidelse med
ny smågrisestald og ny gyllebeholder

Høvevej 51, 4540 Fårevejle

Denne godkendelse er udarbejdet af:

Odsherred Kommune

Nyvej 22
4573 Højby
Telefon 59 66 66 66

E-mail kommune@odsherred.dk
Web www.odsherred.dk

Sag nr.: 09.17.19-P19-20-2
Vedr. BFE nr.: 9292441

Dato: 3. april 2025

Sagsbehandler: LOHSR

Kontakt:

Center for Erhverv, Teknik og Kultur
Team Miljø
E-mail miljoe@odsherred.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING.....	4
	IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	4
	DATABLAD.....	7
2	AFGØRELSE.....	8
3	VILKÅR FOR GODKENDELSE.....	10
	GENERELLE FORHOLD	10
	LOKALISERING	10
	LANDSKABELIGE VÆRDIER.....	11
	HUSDYRPRODUKTION OG STALDANLÆG.....	11
	GØDNINGSOPBEVARINGSANLÆG	12
	GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER.....	12
	FORURENING	15
	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	16
4	VURDERING - STALDANLÆG M.V.....	19
	KORT BESKRIVELSE	19
	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	21
	PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT	26
	GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET	30
	GENER FRA HUSDYRBRUGET	32
	FORURENING FRA HUSDYRBRUGET.....	38
	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	50
	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION.....	52
	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	52
5	SAMMENFATNING	53
6	OFFENTLIGHED OG HØRING	54
7	KLAGEVEJLEDNING	56
8	KOPI AF AFGØRELSEN	57
9	BILAG	58

1 INDLEDNING

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning

Der er ansøgt om § 16 a miljøgodkendelse til udvidelse af den eksisterende smågriseproduktion på Høvevej 51, 4540 Fårevejle. Husdyrbruget producerer i dag på baggrund af Vestsjællands Amts afgørelse om ikke VVM-pligt af 14. november 2006, samt Odsherred Kommunes afgørelser om hhv. skift i dyretype af 2. maj 2012 og etablering af gyllebeholder af 21. september 2023. Den tilladte produktion i nudrift er 178 årssøer samt produktion af 30.000 smågrise (7,3-32 kg) om året.

Husdyrbruget fik en § 12 miljøgodkendelse den 7. september 2017, hvor der blev godkendt en udvidelse af produktionen til 90.000 smågrise og 6800 slagtesvin. I forbindelse med udvidelsen skulle der etableres en ny smågrisebald og to nye gyllebeholdere. Udvidelsen, der blev godkendt i 2017, er ikke gennemført og miljøgodkendelsen er nu bortfaldet, idet den ikke er udnyttet inden for seks år fra afgørelsestidspunktet. Det projekt, der ansøges om nu, svarer til det, der blev miljøgodkendt i 2017.

Det ansøgte projekt omfatter den eksisterende sostald og den eksisterende smågrisebald, samt to eksisterende gyllebeholdere. Der er ansøgt om en ny smågrisebald og en ny gyllebeholder. Udvidelsen af husdyrbruget medfører krav om miljøgodkendelse. Det betyder, at hele husdyrbruget skal vurderes efter principperne i ny husdyrregulering, hvor det er produktionsarealet - og ikke dyreholdets størrelse - der skal have en godkendelse.

Den nye miljøgodkendelse sætter ingen grænse for den maksimale årsproduktion med hensyn til antallet af dyr. Produktionen reguleres ud fra produktionsarealets størrelse. Der er ansøgt om miljøgodkendelse til et produktionsareal på i alt 5.312 m².

Godkendelse

Der meddeles godkendelse på vilkår til det ansøgte projekt.

Projektet er omfattet af husdyrbrugloven og Odsherred Kommune har vurderet projektet i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultatet af de væsentligste miljøpåvirkninger er opsummeret herunder.

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 3 til den nye smågrisebalds placering i forhold til afstandskravet til dræn. Der er fastsat vilkår om at smågrisebalden skal placeres minimum 5 meter fra drænledningen og at drænledninger skal lægges i tætte rør, hvor afstandskravet på 15 meter ikke kan overholdes.

Landskabelige værdier

Det ansøgte projekt bliver indpasset i landskabet med hensyn til placering, farver og materialer. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at anlægget ikke bliver dominerende i landskabet eller bryder indkiggene til Esterhøj eller Høve Mølle. Der er stillet en række vilkår til placering og udformning af de ansøgte anlæg for at fastholde forudsætningerne for landskabsvurderingen.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området.

Lugt, støj, rystelser, støv, lys og fluer

Der er beregnet lugtgeneafstande for det ansøgte projekt i henhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Beregningerne viser, at de lovbestemte genekriterier er overholdt i forhold til nærmeste byzone- og sommerhusområde, samlet bebyggelse og beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt.

Projektet vil medføre ca. 692 transporter til og fra husdyrbruget om året. I nudrift er antallet af transporter 434. Stigningen i antallet af transporter skyldes primært flere transporter med husdyrgødning. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens levering/afhentning af smågrise/slagtesvin sker 1 gang ugentligt. Ind- og udkørsel fra husdyrbruget vurderes at kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende, idet den nærmeste nabobeboelse ligger i en afstand af ca. 200 meter fra husdyrbrugets adgangsveje.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omboende i form af lugt, støj, rystelser, støv, lys eller fluer.

Ammoniak

Der er beregnet en samlet emission af ammoniak fra staldanlæg og gødningslagre ved den ansøgte produktion på 4.299 kg NH₃-N/år. Produktionen medfører en ammoniakemission, der er ca. 2.448 kg NH₃-N/år større end i nudrift og 2.636 kg NH₃-N/år større end i 8 årsdrift. Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område i forhold til husdyrbrugets anlæg er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000 området er beliggende ca. 1,3 km vest og 2,0 km nord for husdyrbrugets anlæg. Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af naturtyper i Natura 2000-området.

Bilag IV arter

Følgende arter kan forekomme i området: vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Det ansøgte projekt vil ikke beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

BAT (bedste tilgængelige teknik) - ansøgt drift

Det ansøgte projekt overholder husdyrbruglovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med hensyn til ammoniakemission. Det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak i det ansøgte projekt er beregnet til 4.535 kg NH₃-N/år.

I det ansøgte projekt indgår følgende teknologier, der reducerer ammoniaktabet fra stalde og opbevaringsanlæg:

- Gyllekøling i denne eksisterende smågrisestald
- Fast overdækning af eksisterende gyllebeholder (teltoverdækning)

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg i det ansøgte projekt er med den anvendte teknologi beregnet til 4.299 kg NH₃-N/år. Ammoniakfordampningen fra det ansøgte projekt er således 236 kg NH₃-N/år mindre end det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak.

BAT (bedste tilgængelige teknik) - nudrift

BAT-emissionskravet for ammoniak er også overholdt for den eksisterende produktion, hvis det ansøgte projekt ikke gennemføres. Det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak i nudrift er beregnet 2.538 kg NH₃-N.

I nudrift indgår følgende teknologier, der reducerer ammoniaktabet fra stalde og opbevaringsanlæg:

- Gyllekøling i denne eksisterende smågrisestald
- Fast overdækning af eksisterende gyllebeholder (teltoverdækning)

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg i nudrift er med den anvendte teknologi beregnet til 2.349 kg NH₃-N/år. Ammoniakfordampningen i nudriften er således 188 kg NH₃-N/år mindre end det beregnede BAT-emissionskrav for ammoniak.

Odsherred Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets anlæg.

DATABLAD

BFE nummer: 9292441 (Høvevej 51, 4540 Fårevejle)

CVR-nummer: 35937552

CHR-nr.: 93882

Ansøger: Rasmus Poulsen
Høvevej 51
4540 Fårevejle
Mobil: 2982 3316

Ejer af ejendommen: Rasmus Poulsen
Høvevej 51
4540 Fårevejle
Mobil: 2982 3316

Kontaktperson: Rasmus Poulsen
Høvevej 51
4540 Fårevejle
Mobil: 2982 1316

E-mail: poulsenis@hotmail.com

Konsulent: Gråkjær Landbrug A/S
v/Nina Gamby
Fabersvej 15
7500 Holstebro
Mobil: 2485 7356
E-mail: ng@graakjaer.dk

Tilsynsmyndighed: Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby
Tlf. 5966 6666

Vigtige datoer: **Godkendelsen meddeles og offentliggøres:**
dato

Klagefristen udløber:
dato

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet
Inden: **dato** (6 år)

2 AFGØRELSE

Godkendelse

Odsherred Kommune meddeler hermed godkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen, samt etablering af ny smågrisestald og ny gyllebeholder på ejendommen beliggende Høvevej 51, 4540 Fårevejle (CVR nr. 35937552). Projektet omfatter følgende bygninger:

- Eksisterende svinestald (BBR bygningsnr. 4, bygningsareal: 398 m²)
- Eksisterende svinestald (BBR bygningsnr. 7, bygningsareal: 624 m²)
- Eksisterende svinestald (BBR bygningsnr. 8, bygningsareal: 2.447 m²)
- Ny smågrisestald (bygningsareal: 3.335 m²)

Produktionsarealer

Der meddeles godkendelse til følgende produktionsarealer i husdyrbrugets stalde:

Eks. Sostald (BBR4 og BBR7):

- 712 m² - Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv

Eks. Smågrisestald (BBR8):

- 1.800 m² - Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv

Ny smågrisestald:

- 2.800 m² - Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv

Der meddeles godkendelse til et samlet produktionsareal på 5.312 m² i staldene.

Gødningsopbevaringsanlæg (overfladeareal)

Der meddeles godkendelse til følgende gødningsopbevaringsanlæg (overfladeareal)

- 256 m² - eksisterende gyllebeholder (1.100 m³)
- 942 m² - eksisterende gyllebeholder (4.300 m³)
- 954 m² - ny gyllebeholder (4.300 m³)

Der meddeles godkendelse til et samlet overfladeareal på 2.152 m² på gyllebeholderne jf. ovenstående.

Vilkår

Godkendelsen meddeles på en række vilkår, der fremgår af næste afsnit.

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Odsherred Kommune har endvidere vurderet, at projektet ikke vil gøre skade på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000 område og at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 1 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 3 til den nye smågrisestalds placering i forhold til afstandskravet til dræn. Der er fastsat vilkår om, at smågrisestalden skal placeres minimum 5 meter fra drænledningen og, at drænledninger skal lægges i tætte rør, hvor afstandskravet på 15 meter ikke kan overholdes.

Projektet må ikke igangsættes, før der er givet eventuelle andre nødvendige tilladelser. Der gøres opmærksom på, at denne godkendelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse eller lign. efter anden lovgivning.

Godkendelsen er gældende pr. **dato**, hvor den er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

UDKAST

3 VILKÅR FOR GODKENDELSE

Godkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for udvidelse af husdyrbruget på Høvevej 51, 4540 Fårevejle. Vilkårene sikrer, at indretning og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, nabogener, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion. Vilkårene sikrer samtidig, at husdyrbruget lever op til husdyrbruglovens krav om reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Odsherred Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgningens materiale. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

GENERELLE FORHOLD

1. Godkendelsen omfatter samtlige aktiviteter knyttet til husdyrbruget på ejendommen Høvevej 51, 4540 Fårevejle vedrørende CHR nr. 93882 og CVR nr. 35937552.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgningsskema nr. 223745, version 10 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af godkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte, skal være bekendt med relevante vilkår.
5. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før husdyrbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af husdyrbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
 - Ophør af produktionen

LOKALISERING

6. Den nye smågrisestald skal placeres minimum 5 meter fra eksisterende drænledninger.
7. Drænledninger skal lægges i tætte rør, hvor afstandskravet på 15 meter fra stalde og gyllebeholdere til dræn ikke kan overholdes.

LANDSKABELIGE VÆRDIER

8. Alle ydervægge og tagflader på driftsbygningerne skal være udført i ikke reflekterende materialer og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til materialer og farver.
9. Den nye smågrisestald skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet med hensyn til bygningshøjde, taghældning og beliggenhed (jf. figur 1).
10. Den nye smågrisestald skal placeres i samme sokkelhøjde som den eksisterende smågrisestald.
11. Den nye smågrisestald skal opføres i ikke-reflekterende materialer (glanstal max. 20) og i samme jordfarver som den eksisterende smågrisestald.
12. Den nye gyllebeholder skal opføres i betongrå farve og som beskrevet i ansøgningsmaterialet med hensyn til beliggenhed (jf. figur 1).
13. Den nye gyllebeholder skal placeres med overkanten i samme kote eller lavere end den eksisterende gyllebeholder fra 2023 og terrænkoten skal være den samme, som ved den eksisterende gyllebeholder fra 2023.

HUSDYRPRODUKTION OG STALDANLÆG

14. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Tilladt maksimalt produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Ny smågrisestald	2800	Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv
Eks. smågrisestald (BBR 8)	1800	Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv Miljøteknologi: gyllekøling
Eksisterende sostald (BBR 4 + BBR 7)	712	Flexgruppe: Alle svin 25-49 % fast gulv
I alt	5.312	

15. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stierne inklusive gulve holdes tørre og rene, at dyrene holdes rene samt, at ventilations- og foderanlæg holdes rene.
16. Drikkevandssystemet og overbrusningsanlægget i staldene skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild af vand undgås.

GØDNINGSOPBEVARINGSANLÆG

17. Gyllebeholdernes samlede overfladeareal må maksimalt være 2.152 m² jf. nedenstående tabel:

Beholder	Rumfang	Overdækning	Overfladeareal
Ny gyllebeholder	4.300 m ³	Naturligt flydelag	954 m ²
Eks. Gyllebeholder (2023)	4.300 m ³	Teltoverdækning	942 m ²
Eks. Gyllebeholder (1998)	1.100 m ³	Naturligt flydelag	256 m ²
I alt	9.700 m ³		2.152 m²

18. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
19. Påfyldning af gyllevogne o. lign. skal enten foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af gylle undgås.
20. Transport af flydende husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, slanger m.v. forhindres.
21. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER

Lugt

22. Husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt.
23. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig større lugtgener end forudsat i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
24. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at eventuelle klager over lugt er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervisse, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag er overholdt.

Støj

25. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i det åbne land må ikke overstige følgende værdier, målt ved boliger eller ved opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt ved opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

26. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse (områdetype 3) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 3 (blandet bolig- og erhvervsområde).

27. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i boligområder for åben og lav boligbebyggelse (områdetype 5) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	45 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	40 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	40 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	40 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	35 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 50 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 5 (boligområder for åben og lav boligbebyggelse).

28. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i sommerhusområder og rekreative områder (områdetype 6) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	40 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	40 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	35 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	35 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	35 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	35 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 50 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 6 (sommerhusområder og rekreative områder).

29. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkår 25-28 om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
30. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger om støj (pt. nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993).
31. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre dette arbejde.
32. Såfremt de stillede støjkrav ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støjgenerne og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Støv

33. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener for de omboende.
34. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige støvgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støvgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Lys

35. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige lysgener for de omboende.
36. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lysgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere lysgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

37. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
38. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
39. Der skal foretages forebyggende indsats over for rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

FORURENING

Oplag af olie, kemikalier o. lign.

40. Olier og kemikalier skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.
41. Tankning af brændstof til traktorer og maskiner skal til en hver tid ske på en plads, der er indrettet med fast og tæt bund og således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til kloak, dræn, vandløb, jord eller grundvand.

Affald

42. Olie- og kemikalieaffald skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.
43. Der skal til en hver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Odsherred Kommunes affaldsregulativer.
44. Husdyrbruget skal føre register over mængde og art af farligt affald (EAK kode) og dets bortskaffelse. Registerets oplysninger og dokumentation for oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden.
45. Farligt affald må højst oplagres på husdyrbruget i 1 år.

Døde dyr

46. Opbevaringsfaciliteten til døde dyr skal placeres på et egnet sted, således, at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Maksimal ammoniakemission

47. Ammoniakemissionen fra husdyrbrugets samlede anlæg må ikke overstige 4.299 kg NH₃-N/år.

Gyllekøling - indretning og drift (miljøteknologi)

48. Gyllekanalerne i den eksisterende smågrisestald - i alt 932 m² - skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Stalden skal være indrettet med rørudslusning.
49. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 44,69 W/m² og den specifikke køleeffekt må maksimalt være 44,69 W/m².
50. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 364.863 kWh
51. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
52. Den årlige driftstid skal være mindst 8760 timer.
53. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
54. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
55. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Teltoverdækning - indretning og drift (miljøteknologi)

56. Den eksisterende gyllebeholder (4.300 m³) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
57. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
58. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
59. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

60. Husdyrproduktionens størrelse skal dokumenteres for hver planperiode fra 1. august til 31. juli. Af dokumentationen skal fremgå: antal producerede smågrise og slagtesvin og antal årssøer. Dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.
61. Foderanlæg, ventilationsanlæg og øvrige tekniske anlæg skal kontrolleres, rengøres og vedligeholdes efter behov, dog mindst én gang om året. Vedligeholdelsen skal ske i overensstemmelse med producentens anvisninger. Dato for kontrol og resultat af kontrollen skal registreres i egenkontroljournal. Journalen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.
62. Beholdere for flydende husdyrgødning skal tømmes helt mindst én gang årligt og efterses for revner og skader mv. med henblik på reparation og vedligeholdelse. Eftersyn og eventuelle tiltag skal noteres i egenkontroljournal. Journalen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.
63. Årligt forbrug af fyringsolie, dieselolie, el og vand skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.

Gyllekøling - egenkontrol

64. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervåningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
65. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 24 timer.
66. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Teltoverdækning - egenkontrol

67. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

68. Ved ophør af driften skal alle produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

BEREDSKABSPLAN

69. Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opdateret beredskabsplan for brand eller uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
- a) Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra brand/uheld og begrænse udbredelsen af en evt. forurening.
 - b) Oplysning om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres, samt hvornår og hvordan.
 - c) Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer og beliggenhed af afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d) Opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
 - e) Beredskabsplanen skal opdateres efter behov f.eks. efter revidering af procedure i forbindelse med uheld. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
70. Beredskabsplanen skal opbevares let tilgængeligt og synligt for de ansatte og andre, der færdes på husdyrbruget.
71. Beredskabsplanen skal gennemgås sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.
72. Beredskabsplanen skal udleveres til indsatsleder eller miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

4 VURDERING - STALDANLÆG M.V.

Odsherred Kommune har vurderet projektets mulige påvirkninger af miljøet jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, nabogener, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

På baggrund af disse vurderinger, er der fastsat vilkår for produktionsarealets størrelse, samt indretning og drift af husdyrbruget.

KORT BESKRIVELSE

Godkendelsen omfatter samtlige aktiviteter, herunder indretning og drift af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger, der hører til husdyrbruget på Høvevej 51, 4540 Fårevejle.

Der er knyttet en husdyrproduktion med CHR nr. 93882 til ejendommen. Husdyrbruget ejes og drives af Rasmus Poulsen under CVR nr. 35937552.

Husdyrbruget fik en § 12 miljøgodkendelse den 7. september 2017, hvor der blev godkendt en udvidelse af produktionen, herunder etablering af en ny smågrisestald og to nye gyllebeholdere. Denne miljøgodkendelse er ikke blevet udnyttet og da der nu er gået mere end 6 år siden, den blev meddelt, er den bortfaldet. Den udvidelse, der ansøges om nu, svarer til den udvidelse, der blev godkendt i 2017.

Dyrehold og staldanlæg mv.

Rasmus Poulsen har den 5. januar 2021 (samt med revideret ansøgning den 22. november 2024) ansøgt om § 16 a miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen Høvevej 51, 4540 Fårevejle. Ansøgningen er indsendt elektronisk via husdyrgodkendelse.dk - skema nr. 223745. Ansøger har desuden udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver det ansøgte projekt. Se bilag 3. Rapporten indeholder også ansøgers vurdering af projektets miljø- og genepåvirkning, samt oplysning om, hvad ansøger gør for at begrænse eller undgå miljøpåvirkninger fra det ansøgte projekt.

Det ansøgte projekt omfatter den eksisterende sostald og den eksisterende smågrisestald, samt to eksisterende gyllebeholdere. Der er ansøgt om en ny smågrisestald og en ny gyllebeholder. Udvidelsen af husdyrbruget medfører krav om miljøgodkendelse. Det betyder, at hele husdyrbruget skal vurderes efter principperne i ny husdyrregulering, hvor det er produktionsarealet - og ikke dyreholdets størrelse - der skal have en godkendelse.

Nudrift

Odsherred Kommune har kontrolleret, at ansøgningens oplysninger om husdyrbrugets nuværende drift (nudrift) stemmer overens med den tilladte produktion. Den tilladte produktion i nudrift er fastlagt i en afgørelse om skift i dyretype fra den 2. maj 2012, samt Vestsjællands Amts afgørelse om ikke-VVM pligt af 14. november 2006. I afgørelsen om ikke-VVM pligt var det forudsat, at der tilsættes fytase til foderet og at der blev etableret gyllekøling i smågrisestalden, så ammoniakfordampningen blev reduceret med 30 %. Kravet om 30 % reduktion af ammoniakfordampningen i den eksisterende smågrisestald videreføres i den nye miljøgodkendelse.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse til et produktionsareal på i alt 5.312 m². Den nye godkendelse sætter ingen grænse for den maksimale produktion med hensyn til antallet af dyr på produktionsarealet.

Godkendelsen giver mulighed for at producere ubegrænset inden for rammerne af anden lovgivning, herunder dyreværnsloven.

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

Odsherred Kommune vurderer, at udvidelsen med den nye smågrisestald og den nye gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom i forhold til størrelsen af den produktion, der ønskes på ejendommen i forbindelse med det ansøgte projekt.

Samdrift

Odsherred Kommune har vurderet, at husdyrbruget ikke er forureningsmæssigt forbundet med husdyrbruget på Høvevej 36A, 4550 Asnæs. Det betyder, at de to husdyrbrug ikke skal godkendes samlet jf. husdyrbruglovens § 16 c.

Placering af stalde og gyllebeholdere mv. fremgår af figur 1.

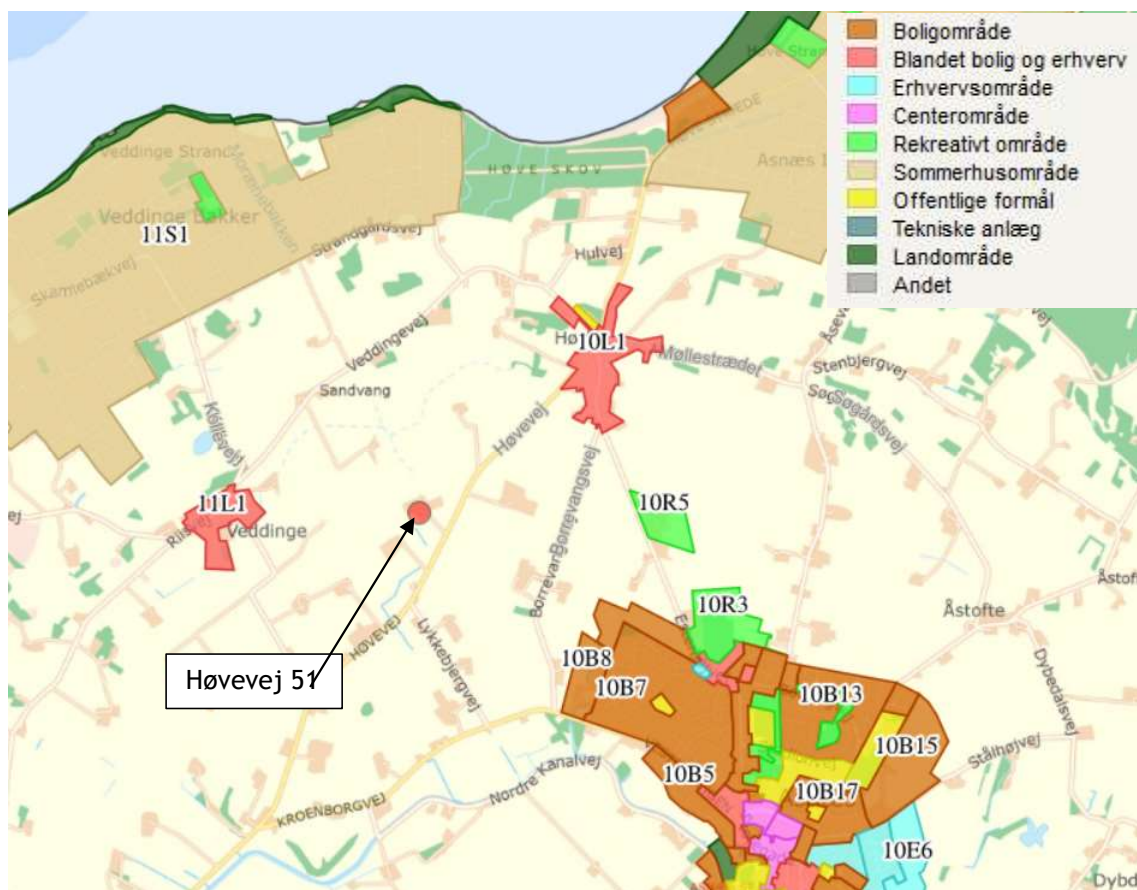

Figur 1. Husdyrbrugets ansøgte projekt med stalde (rød), gødningsopbevaringsanlæg (blå) og andre bygninger (gul).

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Lokalisering og afstandskrav

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets lokalisering og beliggenhed i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Husdyrbruget ligger i landzone ca. 800 meter sydvest for landsbyen Høve (rammeområde 10L1). Figur 2 viser husdyrbrugets placering i forhold til planrammerne i Odsherreds Kommuneplan 2021-2033.

Figur 2. Husdyrbrugets placering i forhold til kommuneplanrammer.

Nærmeste byzoneområde er et boligområde i Asnæs ca. 1000 meter sydøst for husdyrbruget (rammeområde 10B9 - Boligområde Ellebækken). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone.

Nærmeste sommerhusområde ligger ca. 1500 meter vest og nordvest for husdyrbruget (rammeområde 11S1 - Veddinge Bakker).

Der er 1000 meter til Odsherred Dyrepark (rammeområde 10R5, samt lokalplan nr. 105 - område til dyrepark ved Esterhøjvej). Området er udlagt til rekreativt formål.

Den nærmeste nabobeboelse i landzone (Høvevej 49, 4540 Fårevejle) er med landbrugspligt og ligger ca. 250 meter fra husdyrbruget.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Høvevej 36, 4550 Asnæs, der ligger ca. 500 meter fra husdyrbruget.

Det er ikke tilladt at etablere stalde, gødningsopbevaringsanlæg mv. på et husdyrbrug i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse og i en afstand mindre end 50 meter fra eksisterende og fremtidige byzone- og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone udlagt til boligformål m.v. (husdyrbrugloven § 6). Udvidelse og ændring af disse anlæg, der medfører forøget forurening, er heller ikke tilladt inden for afstandskravene.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at forbudszonen på 50 meter er overholdt for både eksisterende og nye anlæg på husdyrbruget.

Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv. skal desuden overholde afstandskravene i husdyrbruglovens § 8. Tabel 1 viser anlæggenes placering i forhold til disse afstandskrav.

Tabel 1. Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg i forhold til faste afstandskrav

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Ikke almene vandforsyningsanlæg	180 meter	Boring DGU nr. 190.182 Markvanding	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	780 meter	Boring DGU nr. 190.169 Skamlebæk Vandværk	50 meter
Åbne vandløb	75 meter	Åbent vandløb NV for ny smågrisestald	15 meter
Vandløb - dræn/rørlagt	< 15 meter	Ny smågrisestald i forhold til dræn	15 meter
Sø/vandhul	330 meter	Sø SV for eksisterende gyllebeholder	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	32 meter	Ny gyllebeholder i forhold til Høvevej	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	Ingen i nærheden	25 meter
Beboelse på samme ejendom	10 meter	Stuehuset i forhold til eksisterende sostald	15 meter
Naboskel	115 meter	Ny smågrisestald i forhold til skel mod	30 meter

Den eksisterende sostald (BBR4 + BBR7) er opført i hhv. 1978 og 1996 og registreret som stald til svin i BBR-registeret. Den ældste del af stalden (BBR4) ligger ca. 10 meter fra stuehuset og kan ikke overholde det gældende afstandskrav på 15 meter. Da stalden blev opført i 1978, blev der imidlertid givet dispensation fra afstandskravet jf. beslutning af 9. maj 1978 i Dragsholms Kommune, Teknisk Udvalg. Afstandskravet var dengang hjemmehørende i miljøreglementet kap.5.1.1.

Den eksisterende smågrisestald (BBR8) er opført i 2011 og registreret som stald til svin i BBR-registeret. Stalden kan overholde alle afstandskravene.

Den eksisterende gyllebeholder (1.100 m³) blev etableret i 1998 og der blev i den forbindelse givet dispensation til, at den kunne opføres hen over en eksisterende drænledning jf. beslutning af 12. marts

1998 i Dragsholm Kommune, Teknik- og Miljøudvalget. Det var en betingelse, at drænledningen skulle omlægges i tætte PVC rør under beholderen og 15 meter på hver side af beholderen.

Den eksisterende gyllebeholder (4.300 m³) blev etableret i 2023 og kan overholde alle afstandskravene.

Den nye smågrisestald er projekteret til at ligge mindre end 15 meter fra drænledningen. Den præcise placering af drænet er ikke kendt af Odsherred Kommune, men det vurderes ud fra kortbilaget fra dispensationen af 12. marts 1998, at smågrisestalden ikke kan overholde afstandskravet på 15 meter til dræn. Ansøger har heller ikke præcise oplysninger om drænledningens forløb. Odsherred Kommune vurderer, at det er uhensigtsmæssigt at placere staldbygningen hen over en drænledning, idet reparation og vedligeholdelse af drænledningen derved vanskeliggøres. Husdyrbruglovens afstandskrav er 15 meter mellem stald og dræn. Odsherred Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet til dræn jf. husdyrbruglovens § 9, stk. 3 således, at smågrisestalden skal placeres minimum 5 meter fra drænledningen. Og der fastsættes vilkår om, at drænledningen skal lægges i tætte rør, hvor afstandskravet på 15 meter ikke kan overholdes.

Den nye gyllebeholder (4.300 m³) kan overholde alle afstandskravene.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at alle afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 er overholdt.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ved vurderingen af nyt byggeri skal der tages hensyn til naturbeskyttelseslovens og planlovens regler om bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte projekt omfatter etablering af en ny smågrisestald og en ny gyllebeholder. Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for følgende bygge- og beskyttelseslinjer: strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen, skovbyggelinjen, fortidsmindebeskyttelseslinjen og kirkebyggelinjen.

Særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder udpeget i den fysiske planlægning (kommuneplanen)

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger i et område, der i Kommuneplanen 2021- 2033 er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Bevaringsværdige landskaber indeholder værdifulde naturområder og kulturhistoriske værdier. De bevaringsværdige landskaber skal som udgangspunkt friholdes for nyt byggeri, der ikke er driftsmæssigt nødvendige for landbrugserhvervet (retningslinje 9.9.9) og nødvendigt landbrugsbyggeri skal placeres og udformes med særligt hensyn til landskabelig indpasning (retningslinje 9.9.10).

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for kystnærhedszonen, der omfatter landzone- og sommerhusområder indtil 3 km fra kysten. Kystnærhedszonen indeholder væsentlige natur- og landskabsværdier. Der kan placeres anlæg eller bebyggelse som er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den enkelte jordbrugsejendom.

Husdyrbrugets anlæg ligger delvist inden for kommuneplanens udpegning af særlig værdifulde landbrugsområder. Jordbrugets udviklings- og investeringsinteresser skal vægtes højt inden for de særlig værdifulde landbrugsområder.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et område, der er udpeget som værdifuldt geologisk område. Geologiske interesseområder har værdifulde geologiske landskabstræk, som ikke må sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg eller skovplantning.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som større sammenhængende landskab og område for store husdyrbrug.

Naturområder

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for internationale beskyttelsesområder (Natura 2000), beskyttede naturtyper (§ 3-områder), lavbundsareal og fredede områder.

Husdyrbrugets anlæg ligger delvist inden for et område, der er udpeget som kommunens naturnetværk - Grønt Danmarkskort i kommuneplan 2021-2033. I naturnetværket indgår naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, potentielle naturområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for områder, der er udpeget som kulturhistorisk bevaringsværdi i kommuneplan 2021-2033.

Der er ikke registreret beskyttede fortidsminder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Der må ifølge museumsloven § 29 ikke foretages ændringer i tilstanden af sten- og jorddiger. Det nærmeste sten- og jorddige ligger ca. 125 meter fra den nye smågrisestald.

Landskabstypen - karakterområdet Asnæs Landbrugslandskab

Kommuneplanen 2021-2033 inddeler kommunen i 13 landskabstyper på baggrund af Odsherred Kommunes landskabsanalyse fra 2012. Husdyrbruget er beliggende inden for landskabstypen: Det bakkede, ustrukturerede landbrugslandskab, som omfatter to af kommunens markante randmoræner, Vigbuen og Vejrhøjbuen, der danner langstrakte bakkedrag på langs af kommunen. Bakkedragene er kendetegnet ved et højtliggende, storbakket terræn, der flere steder orienterer landskabet mod Isefjord og Sejerø Bugt, men også de inddæmmede landskaber Lammefjord og Sidinge Fjord. Kombinationen af det bakkede terræn, små tilgroede søer og lavninger samt fragmenterede hegn skaber en ustruktureret karakter. Det gør at landskabet har en vis robusthed over for ændringer, da der er gode muligheder for landskabelig indpasning. I administrationen af landskabstypen er det væsentligt at tage højde for landskabets højtliggende terræn, idet især høje elementer kan blive synlige over meget store afstande. Desuden er det væsentligt, at ændringer i landskabet indpasses i respekt for de særlige udsigter, der flere steder opleves mod de omgivende kyster og inddæmmede fjorde. Endelig er der en vigtig geologisk formidling i randmorænebuerne, der ikke bør svækkes. Landskabsanalysen fra 2012 anbefaler, at indkiggene til Høve Mølle og Esterhøj bør bevares og friholdes for elementer, som vil bryde indkiggene eller dominere deres fremtoning i landskabet. Landskabsanalysen anbefaler endvidere, at områdets landskabelige udtryk bør bevares ved at friholde landskabet for større tekniske anlæg og byggeri med industrielt udtryk.

Vurdering af anlæggets placering i landskabet

Der ønskes opført en ny smågrisestald i tilknytning til de eksisterende stalde bagved den eksisterende smågrisestald. Den nye stald vil medføre lidt mere end en fordobling af staldbygningernes areal. Ansøger oplyser, at de nye stalde bliver opført med samme sokkelkote, som de eksisterende stalde. Facaderne bliver opført i grå søstenselementer og taget bliver gråt eternittag svarende til de eksisterende stalde. Bygningshøjden er ca. 8 meter til kip og taghældningen bliver som på den eksisterende stald.

Den nye gyllebeholder (4.300 m³) opføres i grå beton og placeres ved siden af gyllebeholderen fra 2023. Den kommer til at ligge lavt i terrænet og vil derved blive delvist skjult af terrænet, når anlægget betragtes fra Høvevej mod nord og nordøst (Esterhøj). Beholderen placeres med overkanten i samme kote som overkanten på den eksisterende gyllebeholder fra 2023.

De eksisterende bygninger på husdyrbruget er opført i følgende materialer og farver:

Den eksisterende sostald (BBR4 og BBR7) er opført med hvidmalede vægge af letbeton og mursten og tag af grå eternit. Bygningerne ligger i tilknytning til den øvrige bebyggelse på ejendommen.

Den eksisterende smågrisestald (BBR8) er opført med vægge af grå søstenselementer og tag af grå eternit. Bygningen ligger i tilknytning til den øvrige bebyggelse på ejendommen.

Den eksisterende gyllebeholder (1.100 m³) fra 1998 er opført i grå beton og har ikke fast overdækning. Beholderen ligger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Den eksisterende gyllebeholder (4.300 m³) fra 2023 er opført i grå beton og med grå teltoverdækning. Beholderen ligger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ansøgningsmaterialet, samt besigtigelse af omgivelserne fra Høvevej, at anlægget vil blive indpasset i landskabet med hensyn til placering, farver og materialer. Anlægget vil ikke dominere i landskabet eller bryde indkiggene til Esterhøj og Høve Mølle. Odsherred Kommune vurderer således, at anlæggets placering ikke er i strid med landskabsanalysens anbefalinger og kommuneplanens retningslinjer. Af hensyn til de landskabelige værdier fastsættes der vilkår om, at driftsbygningernes ydervægge og tagflader skal være udført i ikke reflekterende materialer og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til farver og materialer. Odsherred Kommune stiller desuden vilkår til placering af den nye gyllebeholder, samt koten for overkanten af beholderen for at fastholde forudsætningerne for den landskabelige vurdering.

Odsherred Kommune vurderer samlet i den konkrete sag, at projektet med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området.

PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Der er ansøgt om i alt 5.312 m² produktionsareal til smågrise og flexgruppen: Alle svin (25-49 % fast gulv). Tabel 2 viser hvordan det ansøgte produktionsareal er fordelt i de forskellige stalde og staldafsnit. Det fremgår også hvilke dyrearter, dyretyper og staldsystemer, der er ansøgt om i de enkelte staldafsnit. Denne fordeling ligger til grund for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets ansøgte stalde, produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Stald	Tilladt maksimalt produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Ny smågrisestald	2800	Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv
Eks. smågrisestald (BBR 8)	1800	Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv Miljøteknologi: gyllekøling
Eksisterende sostald (BBR 4 + BBR 7)	712	Flexgruppe: Alle svin 25-49 % fast gulv
I alt	5.312	

Produktionsarealer

Produktionsarealet i svinestaldene er indrettet med delvist spaltegulv. Det samlede produktionsareal udgør 5.312 m². Der er etableret gyllekølingsanlæg i den eksisterende smågrisestalde fra 2009, så varmebehovet i staldene er dækket ind udelukkende via gyllekølingsanlægget. Der anvendes desuden overbrusning af gødearealet. Dette sænker grisenes kropstemperatur og holder spalterne rene og kølige. Det bevirker endvidere, at dyrene foretrækker at gøde på spalterne frem for på det faste leje. Derved fremmes staldhygiejnen og emission af lugt og ammoniak reduceres.

Følgende dyretyper og staldsystemer indgår i flexgruppen "Alle svin, 25-49 % fast gulv":

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at produktionen skal indrettes i overensstemmelse med det ansøgte med hensyn til staldenes produktionsarealer, staldsystem og dyrehold. Vilkåret er stillet for at fastholde forudsætningerne for beregningerne af ammoniak og lugt.

Husdyrgødning

Husdyrgødningen fra produktionen består af gylle. Håndtering af gylle er med træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle ca. 2 timer om ugen. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem inden for normal arbejdstid. Gyllen opbevares i husdyrbrugets gyllebeholdere.

Ventilation

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Foder

Ansøger oplyser, at der anvendes hjemmeblandet foder på husdyrbruget. Foderet fremstilles af korn og indkøbte råvarer. Foderet opbevares og blandes på husdyrbruget på Høvevej 36A. Det færdigblandede foder pumpes via en rørledning i jorden fra Høvevej 36A til Høvevej 51.

Staldhygiejne

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets praksis i forbindelse med rengøring og vurderet mulige miljøpåvirkninger herfra i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at staldene rengøres efter hvert hold svin - det vil sige ca. hvert 2. mdr. Staldene bliver sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksvasker. Der anvendes ikke kemikalier eller andet, der kan have skadelig virkning på omgivelserne.

Odsherred kommune stiller vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres, at stierne inklusive gulve holdes tørre og rene, at dyrene holdes rene samt, at ventilations- og foderanlæg holdes rene. God staldhygiejne vil medvirke til at forebygge lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift med hensyn til renholdelse af stalde mv. foregår miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand (restvand)

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets håndtering af spildevand og vurderet mulige miljøpåvirkninger herfra i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at spildevandet fra den ansøgte produktion primært udgøres af vaskevand fra rengøring af staldene samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Spildevandet er indregnet i opgørelsen af gødningsmængderne og indgår derfor også i beregningen af opbevaringskapacitet for gyllen.

Mængden af spildevand fra staldene, der afledes til gyllebeholder, er opgjort i tabel 3.

Tabel 3. Spildevand, der er indregnet i husdyrgødning (m³ pr. år)

Type	Anslået, m ³ pr år	Afledes til
Drikkevandsspild, grise	Ikke beregnet	Indregnet i husdyrgødning
Vaskevand fra staldene	Ikke beregnet	Indregnet i husdyrgødning
I alt	Ikke beregnet	Indregnet i husdyrgødning

Der foregår ikke vask af sprøjteudstyr eller landbrugsmaskiner på husdyrbruget. Der er ikke udendørs befæstede arealer på husdyrbruget, hvorfra regnvandet ledes til gyllebeholder.

Sanitært spildevand fra medarbejderfaciliteter såsom toilet, baderum, køkken mv. vurderes ikke i forbindelse med godkendelsen efter husdyrbrugloven.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at spildevand (restvand) håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Regnvand fra tage og befæstede arealer

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets håndtering af tagvand og vurderet mulige miljøpåvirkninger herfra i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til markdræn. Det er planlagt at tagvandet fra den nye smågrisestald også skal ledes til dræn. Husdyrbruget har ikke befæstede kørearealer mellem driftsbygningerne, hvor overfladevandet ledes til dræn.

Det kræver som udgangspunkt spildevandstilladelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven at nedsive eller udlede overfladevand fra tagflader og befæstede arealer. Det ansøgte projekt medfører, at der skal udledes større mængder tagvand og der skal derfor ansøges om spildevandstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Oplag af olie og kemikalier m.v.

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets håndtering af olie og kemikalier i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at der ikke opbevares dieselolie på husdyrbruget. Der opbevares heller ikke olie eller kemikalier, herunder pesticider på husdyrbruget.

Medicin opbevares i medicinskab, der er placeret i forrum/lager.

For at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles der vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier skal ske i overensstemmelse med reglerne i Odsherred Kommunes olie- og kemikalieregulativ.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning af brændstof skal ske på en plads med fast og tæt bund således, at spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkårene vedrørende opbevaring af olie og kemikalier, samt tankning af brændstof stilles i tilfælde af, at der i fremtiden kan blive behov for dette.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at olie- og kemikalieprodukter, samt medicin håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Affald

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets affaldshåndtering i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Der produceres en række forskellige affaldstyper på husdyrbruget. Affaldet sorteres og bortskaffes til godkendte modtagere.

Plastik, papirsække, aftørningspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunens genbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler.

Glas bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunens genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinrester og -glas, samt kanyler opbevares i forrum ved stalden og bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Der opbevares ikke spildolie eller kemikalieaffald på husdyrbruget.

Bortskaffelse af affald reguleres af affaldsbekendtgørelsen, samt Odsherred Kommunes regulativer om affald, som alle borgere og virksomheder i kommunen er forpligtet til at følge.

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med reglerne i kommunens olie- og kemikalierregulativ for at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at affald håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Døde dyr

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets håndtering af døde dyr i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at døde dyr fjernes fra staldene og opbevares på opbevaringsfaciliteten for døde dyr på Høvevej 36A, 4550 Asnæs indtil afhentning af DAKA. Denne opbevaringsfacilitet er vurderet i og reguleret af miljøgodkendelsen af 13. december 2022 for dette husdyrbrug.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav om, at døde dyr skal opbevares sådan, at de er sikret mod ådselædende dyr og opbevaringsfaciliteten skal placeres i passende afstand fra offentlig vej for at forebygge spredning af smitstoffer. De generelle regler om opbevaring vil også sikre mod gener i form af lugt og uhygiejniske forhold.

I tilfælde af, at der i fremtiden bliver behov for at indrette en opbevaringsfacilitet til døde dyr på husdyrbruget, stiller Odsherred Kommune vilkår om, at opbevaringsfaciliteten skal placeres på et egnet sted således, at der i tidsrummet til afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at døde dyr vil blive håndteret og opbevaret miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Ressourceforbrug

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets vandforbrug og energiforbrug og vurderet tiltag for at minimere forbruget i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). På baggrund af ansøgers redegørelse fastsætter Odsherred Kommune vilkår om, at det årlige forbrug af el, vand og dieselolie/fyringsolie skal dokumenteres. Derved fastholdes fokus på ressourceforbruget og effekten af valgte løsninger til at spare på ressourcerne kan måles. Der opbevares ikke dieselolie på husdyrbruget i dag, men det kan blive aktuelt i fremtiden. Derfor omfatter vilkåret om dokumentation også dieselolie/fyringsolie.

Beredskabsplan

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets beredskabsplan og tiltag til forebyggelse af uheld i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). På baggrund af ansøgers redegørelse og husdyrbrugets størrelse fastsætter Odsherred Kommune vilkår om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan for uheld og brand, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal gennemgås med de ansatte og udleveres til beredskabet eller miljømyndigheden ved uheld.

GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET

Mængden af husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget, vil afhænge af dyreholdets størrelse og sammensætning. Odsherred Kommune har vurderet opbevaringskapaciteten ud fra den gødningsproduktion, som ansøger har oplyst i forbindelse med ansøgningen om godkendelse. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil opbevaringskapaciteten blive vurderet igen, hvis forudsætningerne er ændret.

Flydende husdyrgødning

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets opbevaringskapacitet og gyllehåndtering i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Husdyrgødningen fra produktionen består af gylle. Den årlige gylleproduktion i ansøgt drift er anslået til ca. 16.000 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand, der ledes til gyllebeholder. Mængden af den producerede gødning og restvand, der ledes til gyllebeholder, er opsummeret i tabel 4.

Tabel 4. Gødningsmængde mv., der ledes til gyllebeholder

Gødningstype	Mængde, m ³
Svinegylle (inkl. restvand fra stalden) Overfladevand fra befæstede arealer	12.200 0
Total	12.200

Gyllen opbevares i gyllebeholdere. Der er i forvejen to gyllebeholdere på husdyrbruget. I forbindelse med det ansøgte projekt ønskes der opført en ny gyllebeholder.

Tabel 5 viser en oversigt over husdyrbrugets beholdere til flydende husdyrgødning mv.

Tabel 5. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

Gødningstype	Overdækning	Kapacitet, m ³
Eksisterende gyllebeholder fra 1998	Naturligt flydelag	1.100
Eksisterende gyllebeholder fra 2023	Teltoverdækning	4.300
Ny gyllebeholder	Naturligt flydelag	4.300
Total		9.700

Odsherred Kommune har beregnet, at husdyrbruget har en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på ca. 9,5 måneder med en samlet gylleproduktion på 16.000 m³ (inkl. restvand) og opbevaringsanlæg på i alt 9.700 m³ ($9.700/12.200 \cdot 12$ mdr.).

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning (minimum 9 måneder) er opfyldt. Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Ansøger oplyser, at gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring. Én gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse i henhold til beholderkontrolordningen. Det betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Ansøger oplyser desuden, at omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

For at forhindre forurening af jord og grundvand i forbindelse med spild af gylle, stiller Odsherred Kommune vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn og at påfyldning af gyllevogne o. lign. enten skal foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn som har påmonteret pumpe og returløb.

Der stilles desuden vilkår om, at transport af flydende husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, slanger m.v. forhindres.

For at forebygge gylleuheld stilles der vilkår om, at gyllebeholderne skal inspiceres indvendigt og udvendigt én gang årligt. Det er i den forbindelse intentionen, at beholderne skal efterses for eventuelle revner og skader m.m. med henblik på reparation og vedligeholdelse.

GENER FRA HUSDYRBRUGET

Gener fra et husdyrbrug kan bestå i lugt-, støj-, lys- eller støvgener. Der kan også opstå gener fra fluer og skadedyr eller gener fra transport til og fra bedriften.

Lugt fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. påvirker omgivelserne med lugt.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (§ 32-34). Beskyttelsesniveauet sætter grænser for hvilke lugtgener, de omboende skal acceptere fra et husdyrbrug. Der er fastlagt maksimale geneniveauer for lugt i forhold til tre områdetyper. Geneniveauerne for de forskellige områdetyper fremgår af skemaet:

Områdetype/kategori	Maksimalt Geneniveau
Byzone- og sommerhusområder (eksisterende og fremtidige jf. kommuneplanens rammedel)	5 OUE/m ³
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	7 OUE/m ³
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger	15 OUE/m ³

OU_E = Odour Units (lugt enheder)

Det nærmeste byzoneområde er et boligområde i Asnæs, der ligger sydøst for husdyrbruget (rammeområde 10B9 - Boligområde Ellebækken). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til byzoneområdet er beregnet til 1063 meter.

Det nærmeste sommerhusområde ligger vest og nord for husdyrbruget (rammeområde 11S1 - Veddinge Bakker). Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til sommerhusområdet er beregnet til 1492 meter.

Den nærmeste samlede bebyggelse er i Høve nord for husdyrbruget. Beboelsesbygningen på Høve Bygade 1 udløser en samlet bebyggelse. Inden for en afstand af 200 meter fra denne bygning ligger der mere end 6 andre beboelsesbygninger uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til den samlede bebyggelse er beregnet til 985 meter.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Høvevej 36, 4550 Asnæs, der ligger syd for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er beregnet til 545 meter.

Den nærmeste nabobeboelse (Høvevej 49, 4550 Asnæs) er med landbrugspligt og ligger sydvest for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er beregnet til 275 meter.

Odsherred Dyrepark (rammeområde 10R5, samt lokalplan nr. 105 - område til dyrepark ved Esterhøjvej) ligger øst for husdyrbruget. Området er udlagt til rekreativt formål. Odsherred Kommune vurderer dyreparken i forhold til genekriterie III (enkeltbolig) på baggrund af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse vedrørende en golfbane (MNK-104-00298). Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til dyreparken er beregnet til 1080 meter.

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet lugtgeneafstande for den ansøgte produktion i forhold til de forskellige områdetyper. Der indgår ikke miljøteknologi til reduktion af lugt i det ansøgte projekt. Lugt fra opbevaringsanlæg indgår ikke i beregningerne.

Den beregnede geneafstand er et udtryk for hvor langt fra husdyrbruget, der vil opleves uacceptable lugtgener. Geneafstanden beregnes efter to forskellige modeller på grundlag af produktionsarealets størrelse og emissionsfaktorer for de forskellige dyretyper og staldsystemer, som er fastsat i husdyrbruget. Resultatet af beregningerne fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning for ansøgt produktion jf. husdyrgodkendelse.dk

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Geneniveau overholdt
Byzoneområde mv. (Boligområde Ellebækken)	NY	982 m	958 m	1063 m	Ja
Sommerhusområde 11S1 (Veddinge Bakker)	NY	982 m	982 m	1006 m	Ja
Samlet bebyggelse mv. (Høve Bygade 1)	NY	748 m	748 m	985 m	Ja
Beboelsesbygning (Odsherred Dyrepark)	NY	356 m	356 m	1080 m	Ja
Beboelsesbygning (Høvevej 36)	NY	356 m	285 m	455 m	Ja

Det ses af tabellen, at den beregnede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand til alle tre områdetyper. Lugtgenekriteriet er således overholdt for alle tre områdetyper.

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets lugtkilder og vurderet mulige miljøpåvirkninger med lugt i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt til omgivelserne. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnlige rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene. Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes lugten fra staldene.

Ansøger forventer ingen væsentlige lugtgener for de omboende i forbindelse med det ansøgte projekt på baggrund af den beregnede lugtemission, god oprydning og høj hygiejne på ejendommen.

Staldlugtemissionen afhænger af produktionsarealets størrelse, dyretype og staldsystem. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at produktionsarealets størrelse, dyretyper og staldsystemer skal svare til

det ansøgte, da det er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og dermed for miljøvurderingen.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er desuden afhængig af, hvordan landbruget drives. På denne baggrund stilles vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen. Der er endvidere fastsat vilkår om, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne og gennemfører denne.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages. De beregnede geneafstande forøges, hvis der ligger andre større husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. eller nærmere end 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ikke ligger andre husdyrbrug, der har betydning for vurderingen af lugtgener i forbindelse med det ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omboende.

Fluer

Der kan være risiko for masseforekomst af fluer i forbindelse med husdyrbrug. Fluerne kan sprede sig til naboerne og medføre gener og uhygiejniske forhold. Ansøger har beskrevet husdyrbrugets tiltag i forhold til fluer og vurderet mulige miljøpåvirkninger fra fluer i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Ansøger oplyser, at der opretholdes en god hygiejne i staldene, så fluegener minimeres. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Odsherred Kommune vurderer, at det er nødvendigt med forebyggende indsats for at undgå fluegener. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at der skal opretholdes god staldhygiejne og renholdes på husdyrbruget. Der skal desuden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne for fluebekæmpelse fastsat af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Skadedyr

Der kan være risiko for tilhold af mus og rotter i forbindelse med husdyrbrug, idet der oplagres og håndteres foderstoffer, døde dyr mv. Rotter overfører sygdomme, æder husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Ansøger har beskrevet husdyrbrugets tiltag i forhold til skadedyr og vurderet mulige miljøpåvirkninger fra skadedyr i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Ansøger oplyser, at tilhold af rotter forebygges ved at alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene.

Odsherred Kommune vurderer, det er nødvendigt med forebyggende indsats mod rotter, idet der bl.a. opbevares og håndteres store mængder foder på husdyrbruget. På denne baggrund fastsættes der vilkår om, at der skal renholdes på husdyrbruget, samt at der skal foretages forebyggende indsats over for rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

Støj

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets støjklender og vurderet mulige miljøpåvirkninger med støj i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). Ansøger oplyser, at husdyrbrugets væsentligste støjklender er staldventilation, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport. I nærheden af staldene kan der observeres støj

fra ventilationsanlægget. Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler ved levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin, samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde. Ansøger oplyser endvidere, at alle støjende aktiviteter så vidt muligt bliver lagt inden for normal arbejdstid. Der kan dog forekomme afvigelser.

Det ansøgte projekt medfører ikke ændring af støjklenderne i forhold til nudriften.

Odsherred Kommune vurderer ud fra støjklenderne karakter og husdyrbrugets redegørelse for støjpåvirkning samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støjgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om støjgrænser for boliger i det åbne land i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984. I henhold til vejledningen er der anvendt grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der fastsættes endvidere støjgrænser i forhold til byzone- og sommerhusområder (områdetype 3, 5 og 6) i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der kan kræves dokumentation for, at støjvilkårene er overholdt samt, at der ved væsentlige støjgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støjgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel med maskiner på og omkring husdyrbruget, særligt i forbindelse med høsten eller i tørre perioder. Herudover kan der forekomme støv i forbindelse med håndtering af foder og strøelse. Ansøger har beskrevet husdyrbrugets støvkilder og vurderet mulige miljøpåvirkninger med støv i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Ansøger oplyser, at al transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel og den daglige håndtering af foder foregår i et lukket system. Ansøger forventer ikke, at der vil forekomme væsentlige støvgener for de omkringboende, idet der er god afstand til de nærmeste naboer.

Det ansøgte projekt medfører ikke ændring af støvkilderne i forhold til nudriften.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for støvgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støvgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige støvgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støvgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringboende.

Lys

Der kan være risiko for, at belysningen fra et husdyrbrug vil kunne medføre gener for de omboende eller påvirke landskabsoplevelsen. Ansøger har beskrevet husdyrbrugets lyskilder og vurderet mulige miljøpåvirkninger med lys i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Ansøger oplyser, at lyset i staldene styres med timer og det lyser kun 15-16 timer i døgnet. Om natten vil staldbelysningen kun være tændt kortvarigt. Der er udendørs belysning ved indgangen til stalden. Der vil som udgangspunkt ikke være belysning udenfor om natten. Ansøger forventer ikke de omboende vil blive generet af lys fra ejendommen.

Der ændres ikke på lysforholdene i forbindelse med et ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for lysgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige lysgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige lysgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lysgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omboende eller påvirke landskabsoplevelsen væsentligt.

Til- og frakørselsforhold

Transport til og fra et husdyrbrug kan medføre gener i form af støj, støv, lugt og rystelser for naboerne. Ansøger har beskrevet transporter til og fra husdyrbruget og vurderet mulige miljøpåvirkninger fra transporter i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Ansøger oplyser, at kørsel til og fra husdyrbruget sker via Høvevej. Omfanget af til- og frakørsler pr. år er opgjort i tabel 7 jf. ansøgningen. En transport omfatter både til- og frakørsel. Intern transport på husdyrbruget og transporter i forbindelse med markdriften er ikke inkluderet i tabellen.

Tabel 7. Antal transporter pr. år til og fra husdyrbruget

Transporttype	Nudrift (2006) Antal pr. år	Ansøgt drift Antal pr. år
Husdyrgødning (lastbil eller traktor)	262	520
Afhentning af grise (lastbil)	52	52
Levering af grise (lastbil)	52	52
Flytning af døde dyr til Høvevej 36A (traktor)	52	52
Levering af foder (pumper fra Høvevej 36A)	-	-
Diverse fragtmænd, erhvervsaffald mv.	6	6
Diverse transporter (personbil: dyrlæge, konsulent o. lign.)	10	10
I alt	434	692

Det fremgår af tabellen, at antallet af transporter i ansøgt drift er ca. 692 transporter om året, dvs. i gennemsnit 1-2 transporter om dagen. Antallet af transporter i ansøgt drift stiger med 258 transporter i forhold til nudrift. Den forøgede transport skyldes primært flere transporter med husdyrgødning. Udspredding af husdyrgødning er sæsonpræget og foregår en kortere periode om foråret og efteråret.

Ansøger oplyser desuden, at alle støjende aktiviteter, herunder transporter, så vidt muligt bliver lagt inden for normal arbejdstid mellem kl. 06 og kl. 18. Der kan dog forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr og husdyrgødning. Ansøger forventer ikke at transporter til og fra ejendommen vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget kan ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Miljømæssige gener i forhold til transport kan være støj, rystelser, støv og lugt. Landzonen betragtes som udgangspunkt som landbrugets erhvervsområde og beboere i boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper forbundet med driften af et husdyrbrug. Færdsel på offentlige vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en miljøgodkendelse kan der f.eks. stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften og krav om, at til- og frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter. Der kan endvidere stilles vilkår til bedriftens egne køretøjer og materiel (se f.eks. NMK-132-00596).

Odsherred Kommune vurderer, at intern transport og trafik på husdyrbruget i forbindelse med ind- og udkørsel fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, idet nærmeste nabobeboelser ligger mere end 200 meter fra husdyrbrugets indkørsel. Eventuelle støjgener relateret til ind- og udkørsel, samt trafik på egen grund reguleres af støjvilkårene i godkendelsen. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår i relation til transport til og fra husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende i forbindelse med transport af grise og husdyrgødning m.m.

FORURENING FRA HUSDYRBRUGET

Ammoniaktab fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. medfører et tab af ammoniak til omgivelserne i form af ammoniakfordampning (emission). Husdyrbrug kan påvirke ammoniakfølsomme naturområder ved afsætning af ammoniak (deposition) i omgivelserne. Ansøger har beskrevet ammoniakdepositionen til naturområder omkring husdyrbruget i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3).

Den samlede emission (totalemission) fra stalde og gødningslagre for det ansøgte projekt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Det er også beregnet, hvor meget emissionen forøges i forhold til produktionen i nudrift og i forhold til driften for 8 år siden (8 års-drift).

Kommunen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer på husdyrbruget, der er foretaget inden for de seneste 8 år jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 2.

Resultatet af beregningerne er vist i tabel 8.

Tabel 8. Beregnet totalemission og meremission af ammoniak fra stalde og gødningslagre jf. husdyrgodkendelse.dk

	Totalemission	Meremission
Ansøgt projekt	4.299 kg NH ₃ -N/år	-
Nudrift	1.851 kg NH ₃ -N/år	2.448 kg NH ₃ -N/år
8 års drift*	1.663 kg NH ₃ -N/år	2.636 kg NH ₃ -N/år

*) 8 års driften er den produktion, der var tilladelse til for 8 år siden.

Det ansøgte projekt medfører en beregnet ammoniakemission fra stalde og gødningslagre på 4.299 kg NH₃-N /år (totalemission).

Dette betyder en øget ammoniakemission på 2.448 kg NH₃-N /år fra stalde og gødningslagre i forhold til nudriften og på 2.636 kg NH₃-N /år i forhold til 8-årsdriften.

Ammoniabelastning af naturområder beskyttet af § 7 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, samt § 3 i naturbeskyttelsesloven

Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på et husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrbruglovens § 7 (kategori 1- og kategori 2-natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7 inden for 10 meter fra anlægget.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak sætter grænser for den maksimale tilladte deposition af ammoniak på nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Naturtyperne er inddelt i tre kategorier, som gennemgås herunder.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakpåvirkning er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden. Ved overholdelse af beskyttelsesniveauet sikres det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturområderne. Beskyttelsesniveauet for ammoniak er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26-31.

Kommunen kan i særlige tilfælde skærpe kravene. Ved særlige tilfælde forstås en miljøpåvirkning, der ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Natura 2000 områderne er et netværk af naturområder i EU, der er udpeget for at beskytte og bevare naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev (uanset størrelse og naturtype) indenfor Natura 2000-områder.

Det nærmeste Natura 2000-område er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke (se figur 3). Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000-området er beliggende ca. 1,3 km vest og 2,0 km nord for husdyrbrugets anlæg.

I Natura 2000-området er der kortlagt en lang række forskellige habitatnaturtyper. Det nærmeste er beliggende vest for anlægget i en afstand af 1,6 km og udgøres af kalkoverdrev (typekode 6210). Yderligere kortlagt habitatnatur i Veddinge Bakker (væld, surt overdrev og tør hede) samt kystnær habitatnatur mod vest, nordvest og nord er beliggende i en afstand af 2,2 km eller mere fra anlægget.

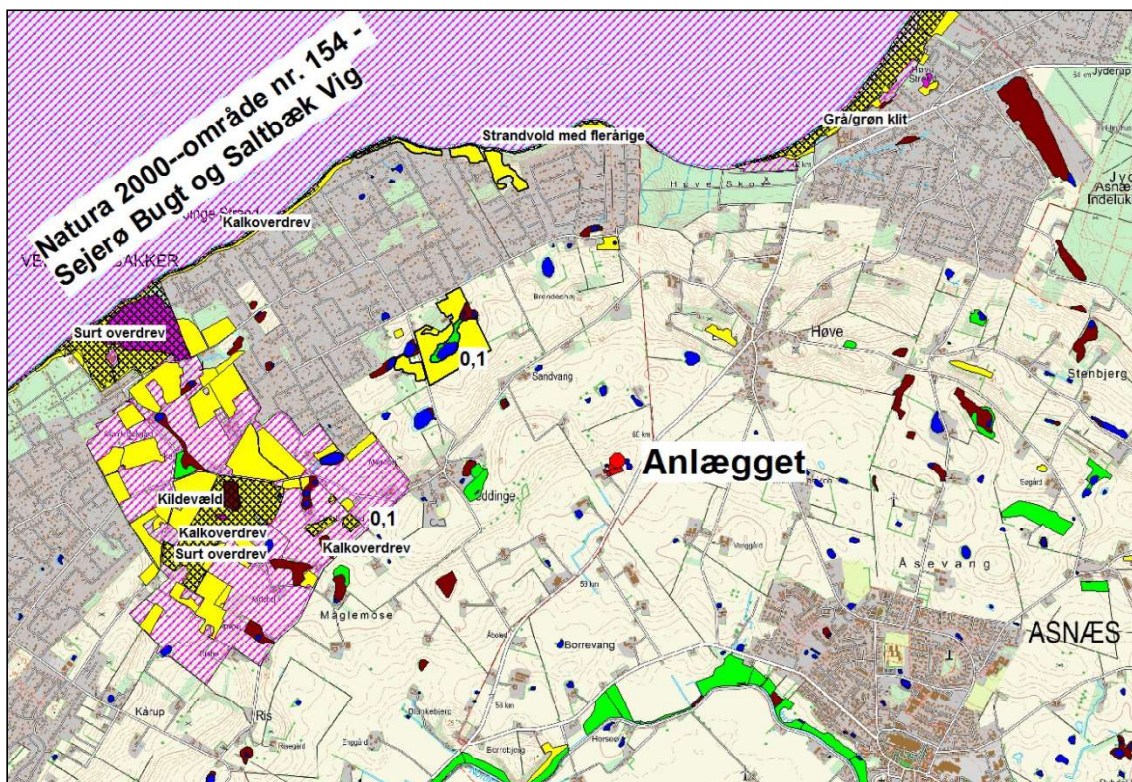
Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturarealer, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. Der er tale om højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og § 3-omfattede overdrev større end 2,5 ha.

Den nærmeste kategori 2-natur er et sandet overdrev i naturmæssig dårlig tilstand beliggende nordvest for anlægget i en afstand af godt 1 km. Overdrevet har været påvirket af omlægning og gødskning og er i felten givet naturtilstand IV. Derudover ligger der talrige andre kategori 2-naturområder (overvejende heder og overdrev) vest og nordvest for anlægget, men i en afstand af ca. 2 km eller mere.

Alle naturområder er besigtiget i forbindelse med kommunens § 3-besigtigelse i 2013-14. Flere af de overdrev, der er beliggende længere væk i Diesbjerg - Veddinge Bakker-området rummer imidlertid nogle af kommunens bedste overdrev, bl.a. selve Diesbjerg, med en usædvanlig artsrig og værdifuld vegetation.

Figur 3 viser anlæggets beliggenhed i forhold til det nærmeste Natura 2000 område, kategori 1-natur og kategori 2-natur.

Figur 3. Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000, Kategori 1-natur og Kategori 2-natur. Natura 2000 og kortlagt habitatnatur er vist med hhv. lilla skravering og sort skravering. Habitatnaturtypen for nærmeste kategori 1-natur er angivet. Kategori 2-natur er vist med sort kant. For nærmeste Kategori 1-natur og Kategori 2-natur er angivet totaldepositionen i Kg N/ha pr. år.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov. Indenfor 1000 meter fra husdyrbrugets anlæg findes i alt 19 naturområder, der er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Heraf er langt hovedparten søer, men der findes to moser og et overdrev, som er kategori 3-naturområder. Se figur 4.

De to moseområder vest og nordvest for anlægget er i naturmæssig dårlig tilstand; primært som følge af belastning med næringsstoffer. Det nærmeste moseområde ligger ca. 750 m nordvest for anlægget.

Overdrevet, der ligger knap 1000 m nord-nordvest for anlægget, er et markant bakkedrag med meget værdifuld overdrevsvegetation, der dog er stærkt påvirket af tilgroning på grund af manglende drift/pleje. Naturtilstanden er vurderet til moderat; primært grundet tilgroningen. Der i 2013 er registreret mere end 50 arter; bl.a. Due-Scabiose og Bredbladet Timian, samt Almindelig firben.

Der er ikke ammoniakfølsomme skove indenfor 1000 meter fra anlægget. Nærmest kategori 3-skov er Høve Skov beliggende godt 1,5 km nord for anlægget.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

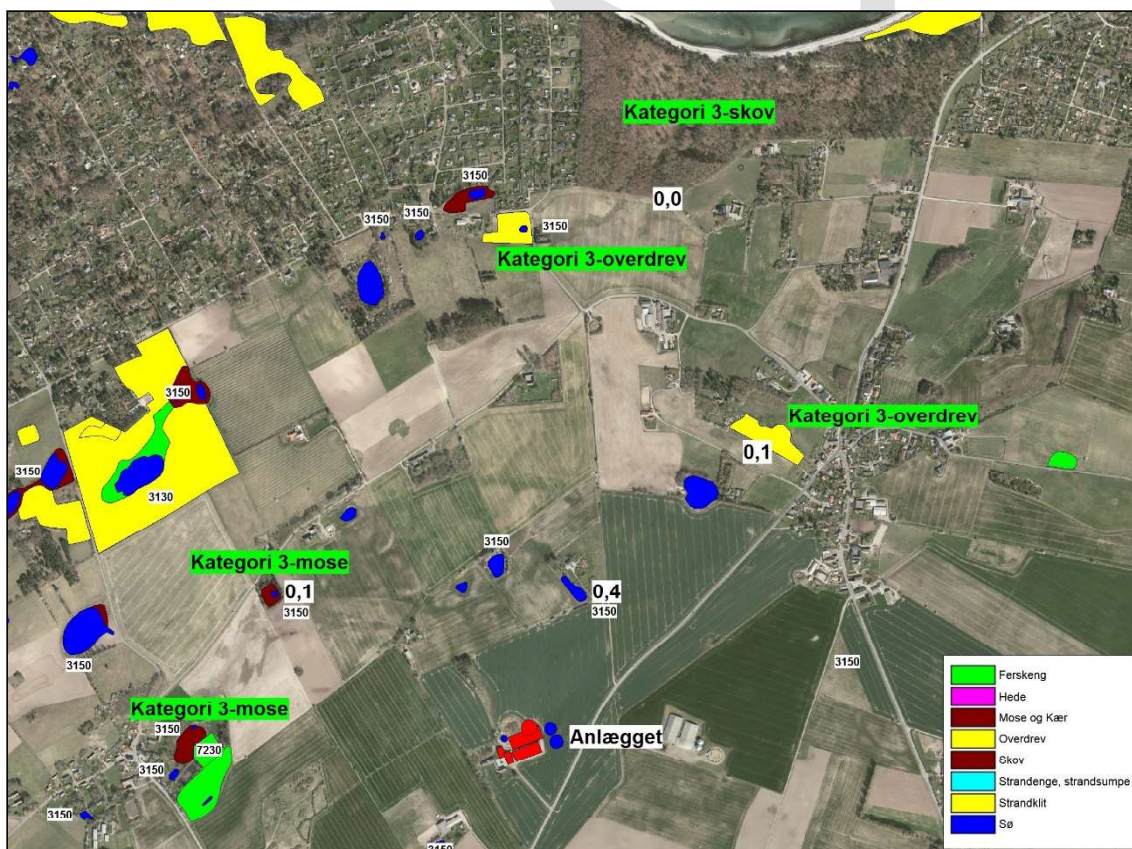
Som nævnt findes der omkring anlægget i en afstand af ca. 1000 meter 15 søer. Disse er overvejende ikke habitatnatur (typekode 0000) eller næringsrige søer med flydebladsvegetation (typekode 3150), se figur 4. Denne type inkluderer eutrofe og eutrofierede søer med Andemad. For disse søer er der ikke nogen fastsat tålegrænse for kvælstof. Naturtilstanden i alle søer er moderat, ringe eller dårlig med markant overvægt af vandhuller med dårlig naturtilstand.

Ca. 1,4 km sydøst for anlægget ligger en klarvandet kransnålalgesø (Typekode 3140). Denne søtype har lav tålegrænser for kvælstof (5-10 kg N/ha/år).

I samme område ligger to mindre åbne grøfter i udkanten af Asnæs. Disse er § 3-beskyttede, men ikke kvælstoffølsomme.

Mod sydvest (ved Veddinge) ligger to sammenhængende mindre engarealer, der rummer partier med rigkærsvegetation (7230-rigkær), men som i deres helhed er i moderat-dårlig tilstand grundet næringsbelastning.

I lidt større afstand (1,2 km) ligger mod nordvest på førortalt kategori 2-overdrev meget værdifuld natur i form af en næringsfattig sø på sandbund med smårter (typekode 3130) og et engareal med udviklet hængesæk mod samme sø. I hængesækken findes bl.a. Trindstænget Star og Butfinnet Mangeløv.

Figur 4. § 3 beskyttet natur omkring anlægget. Kategori 3-natur er angivet med grøn skrift. For nærmeste § 3-søer er angivet evt. habitatnaturtype (3130=smårtesøer og 3150=næringsrig sø). For nærmeste Kategori 3-moser og -overdrev samt for Kategori 3-skoven (Høve Skov) er angivet merdepositionen i kg N/ha pr. år.

Udvalgte naturpunkter - beregnet ammoniakbelastning

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion til forskellige naturområder. Totaldeposition er den samlede deposition fra det ansøgte projekt. Merdepositionen er forskellen i ammoniakdeposition mellem den ansøgte drift og nudrift eller 8-års drift.

I tabel 9 ses en oversigt over udvalgte naturpunkter med angivelse af naturtype, naturkategori, kumulation og beliggenhed i forhold til husdyrbruget, samt beregnet mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunktet. Naturkategori er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Tabel 9. Udvalgte naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturtype	Natur-kategori	Kumulation*	Beliggenhed i forhold til husdyrbruget	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Kalkoverdrev	1	1	1,6 km V	0,1	0,1
Overdrev	2	0	1,0 km NV	0,1	0,1
Mose	3	0	750 m NV	0,1	-
Overdrev	3	0	960 m N-NØ	0,1	-
Høve Skov	3	0	1,5 km N	0,0	-
Sø	§ 3	0	330 m N-NØ	0,5	-
Kransnålgesø	§ 3	0	1,4 km SØ	0,0	-

I forhold til Kategori 1- og Kategori 2-natur er totaldepositionen beregnet til hhv. 0,1 og 0,1 kg N/ha pr. år. I forhold til Kategori 3-natur er merdepositionen beregnet til 0,1 og 0,0 kg N/ha pr. år for hhv. nærmeste Kategori 3-mose/-overdrev og Høve Skov mod nord. På øvrige Kategori 3-naturområder er der ikke nogen merdeposition.

Den nærmeste sø, der er udregnet på, får en merdeposition på 0,5 kg N/ha pr. år (se figur 4). En kransnålgæ sø beliggende 1,4 km i sydøstlig retning med Asnæs modtager en merdeposition på 0,0 kg N/ha pr. år.

Vurdering af kategori 1-natur

Den nærmeste lokalitet med kategori 1-natur er som nævnt et kalkoverdrev beliggende 1,3 km vest for husdyrbrugets anlæg indenfor Natura 2000-område 154. Beregningen af ammoniakdepositionen fra det ansøgte projekt til naturområdet viser, at totaldepositionen er 0,1 kg N/ha pr. år.

I den samlede vurdering af ammoniakbelastningen fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages (kumulation). Beskyttelsesniveauet for Kategori 1-natur skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug i nærheden, der påvirker det samme naturområde. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ligger ét husdyrbrug (Høvevej 36A), der har betydning for vurderingen af ammoniakpåvirkningen i forbindelse med det ansøgte projekt. Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres efter kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget til naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 0,7 kg N/ha, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden

Kategori 1-natur må således maksimalt modtage 0,4 kg N/ha pr. år, når der er ét andet husdyrbrug, der bidrager til ammoniakdepositionen (kumulation). Uden kumulation er beskyttelsesniveauet 0,7 kg N/ha pr. år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur er overholdt for det ansøgte projekt.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som alt overvejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Der kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000 kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det, ud fra Odsherreds Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at formode, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Odsherred Kommune vurderer samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder omkring anlægget, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af kategori 1-naturtyper i Natura 2000-områder.

På baggrund af ovenstående vurdering finder Odsherred Kommune ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag for hvad angår ammoniakpåvirkning af kategori 1-natur i Natura 2000-område nr. 154 fra husdyrbrugets anlæg.

Vurdering af kategori 2-natur

Den nærmeste lokalitet med kategori 2-natur er et overdrev beliggende ca. 1 km nordvest for husdyrbruget. Beregningen af ammoniakdepositionen til overdrevet viser, at total ammoniakdeposition er 0,1 kg N/ha pr. år. Kategori 2-natur må maksimalt modtage en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur er således overholdt.

Der er ikke foretaget ammoniakdepositionsregninger til andre kategori 2-naturtyper, idet disse ligger længere væk fra husdyrbrugets anlæg og det vurderes derfor, at ammoniakdepositionen til andre kategori 2-naturtyper ligeledes er mindre end 0,1 kg N/ha pr. år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur er således overholdt.

Odsherred Kommune har endvidere ud fra kendskab til området vurderet, at der ikke findes lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter omfattet af kategori 2 er tilstrækkelig.

Vurdering af kategori 3-natur

Der er foretaget ammoniakdepositionsregning til et en mose, et overdrev og Høve Skov. For de to førstnævnte lokaliteter er merdepositionen 0,1 kg N/ha pr. år, mens der på det sydlige bryn af Høve Skov kommer en merdeposition på 0,0 kg N/ha pr. år (se figur 4).

Hvis der er kategori 3-natur, hvor der vil komme en merdeposition på 1,0 kg /N/ha/år eller mere, skal kommunen afklare, om området er en del af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen inddrage alle fire følgende kriterier:

- det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens ret-

ningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,

- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

I det aktuelle tilfælde er der som nævnt ikke Kategori 3-natur, der modtager merdeposition > 1 kg N/ha pr. år. Odsherred Kommune har gennemført en fladedækkende registrering af beskyttede naturtyper i perioden 2013-2015 og senere opfølgende kortlægning af kvælstoffølsomme arealer i 2018-2019. Der findes således ikke lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter af kategori 3-natur er tilstrækkelig.

Vurdering af naturlokaliteter, der ikke er omfattet af kategori 1-3

Af de besigtigede § 3-naturområder, der ikke er kategori 3-natur, er der blot et vandhul med en fastsat tålegrænse for kvælstof. Der er en kransnålgæsø beliggende 1400 m sydøst for anlægget i retning mod Asnæs. Tålegrænsen er fastsat til 5-10 kg N/ha/år. Vandhullet modtager en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. Der er derfor ikke nogen merbelastning, der kan forårsage nogen tilstandsændring i kransnålgæsøen.

Øvrige § 3-naturområder (inklusive vandløbet) er ikke kvælstofbegrænsede eller modtager en merbelastning i samme størrelsesorden eller mindre.

Vurderingen for øvrige § 3-beskyttede naturområder er, at projektet ikke vil forårsage tilstandsændringer i naturområderne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår om anvendelse af ammoniakreducerende teknologi, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne beliggende i nærheden af anlægget. Der stilles ikke yderligere vilkår med hensyn til ammoniakdeposition på naturområderne.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakker (Natura 2000 område nr. 154), der er beliggende ca. 2,7 km vest for husdyrbrugets anlæg (se figur 3).

Natura 2000 området omfatter:

- Habitatområde nr. 135 - Sejerø Bugt og Saltbæk Vig
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 - Sejerø Bugt og Nekselø
- Ramsarområde nr. 18 - Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig

Natura 2000 område nr. 154 omfatter et samlet areal på ca. 445 km², hvoraf selve Sejerø Bugt udgør ca. 390 km² (ca. 88 %). Knap 10 % af Natura 2000 området er landareal, som primært er beliggende i den sydlige del af området. Kystlinien på land udgør ca. 63 km.

Sejerø Bugt udgør et lukket kystsystem, hvor det marine forland primært er dannet ved lagunedannelse.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 94 - Sejerø Bugt og Nekselø omfatter følgende ynglende arter: rørhøg, engsnarre, splitterne og havterne. Af rastende arter indgår klyde, bjergand, edderfugl, sortand og fløjlsand. Opholdssteder for fuglearterne er ikke kortlagt, jf. basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 135 er kildevælds-vindelsnegl, skæv vindelsnegl, sump vindelsnegl, stor vandsalamander, klokkefrø, odder, enkelt månerude, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransålgær, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Heraf er kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld prioriterede naturtyper.

Vurdering af Natura 2000

Nærmeste næringsfattige habitatnaturtype er kalkoverdrev (typekode 6210) beliggende ca. 1,6 km vest for husdyrbrugets anlæg.

Baggrundsbelastningen i området ved den nærmeste habitatnaturtype er 8-10 kg N/ha pr. år.

Naturtypen har en tålegrænse på 15 - 25 kg N/ha pr. år. Overdrev har moderat naturtilstand, jf. den seneste kortlægning; men rummer endnu et godt artsindhold med ca. 60 registrerede arter, hvoraf mange er karakteristiske for kalkoverdrev; Eng-Havre, Vild Hør, Bredbladet Timian, Mark-Krageklo, Knoldet Mjødurt etc. Ammoniakdepositionsberegninger viser, at det ansøgte projekt medfører merdeposition af ammoniak på 0,0, kg N/ha/år, og at den totale ammoniakdeposition fra projektet er beregnet til ligeledes 0,1 kg N/ha pr. år.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis:

- der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområder væsentligt (præmis 43)
- en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45)
- et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49)

Det fremgår endvidere af Waddenzee-dommens præmis 61, at en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsens § 26-31. Overholdelse af beskyttelsesniveauet 3 vil, jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109), som alt- overvejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig.

Det er Odsherred Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring husdyrbrugets anlæg.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. I Natura 2000-planen står "Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsatser og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven." Dvs. i forhold til Natura 2000 er der ikke skærpede krav i Natura 2000-planen, og beskyttelsesniveauerne er alene fastsat gennem husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtype er beregnet til 0,1 kg N/ha pr. år vurderer Odsherred Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil udgøre en væsentlig merbelastning af Natura 2000-området eller udpegningsgrundlaget, og Odsherred Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring husdyrbrugets anlæg. Odsherred Kommune har vurderet, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og af hvorvidt voksesteder for planter kan blive ødelagt, som følge af det ansøgte. Til vurderingen af disse er bl.a. anvendt Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Videnskabelig rapport nr. 520 og rapport nr. 603 fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. Kommunen har foretaget registrering af Bilag IV-arter i perioden 2013-2015.

På baggrund af dette vurderes det, at der i området kan være vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Småflagermus:

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær husdyrbrugets anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Markfirben:

Markfirben findes i alle dele af kommunen på egnede levesteder. Især solbeskinnede skråninger med vel drænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Overdrevene beliggende vest, nordvest og nordøst for anlægget vurderes at være potentielle levesteder. Det samme er tilfældet om klitarealerne og overdrevarsarealer i Natura 2000-området beliggende længere væk. Arten er ikke eftersøgt der i kommunens Bilag IV-arts registrering.

Nærmeste fund af Markfirben er fra Diesbjerg ca. 2,2 km stik vest for anlægget.

Stor vandsalamander:

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Arten er eftersøgt af kommunen i 2013-2015 i omkring liggende søer, og nærmeste fund er i et næringsrigt vandhul ca. 675 meter sydvest for anlægget (se figur 5). Derudover er arten fundet i flere vandhuller i større afstand fra anlægget (> 1½ km).

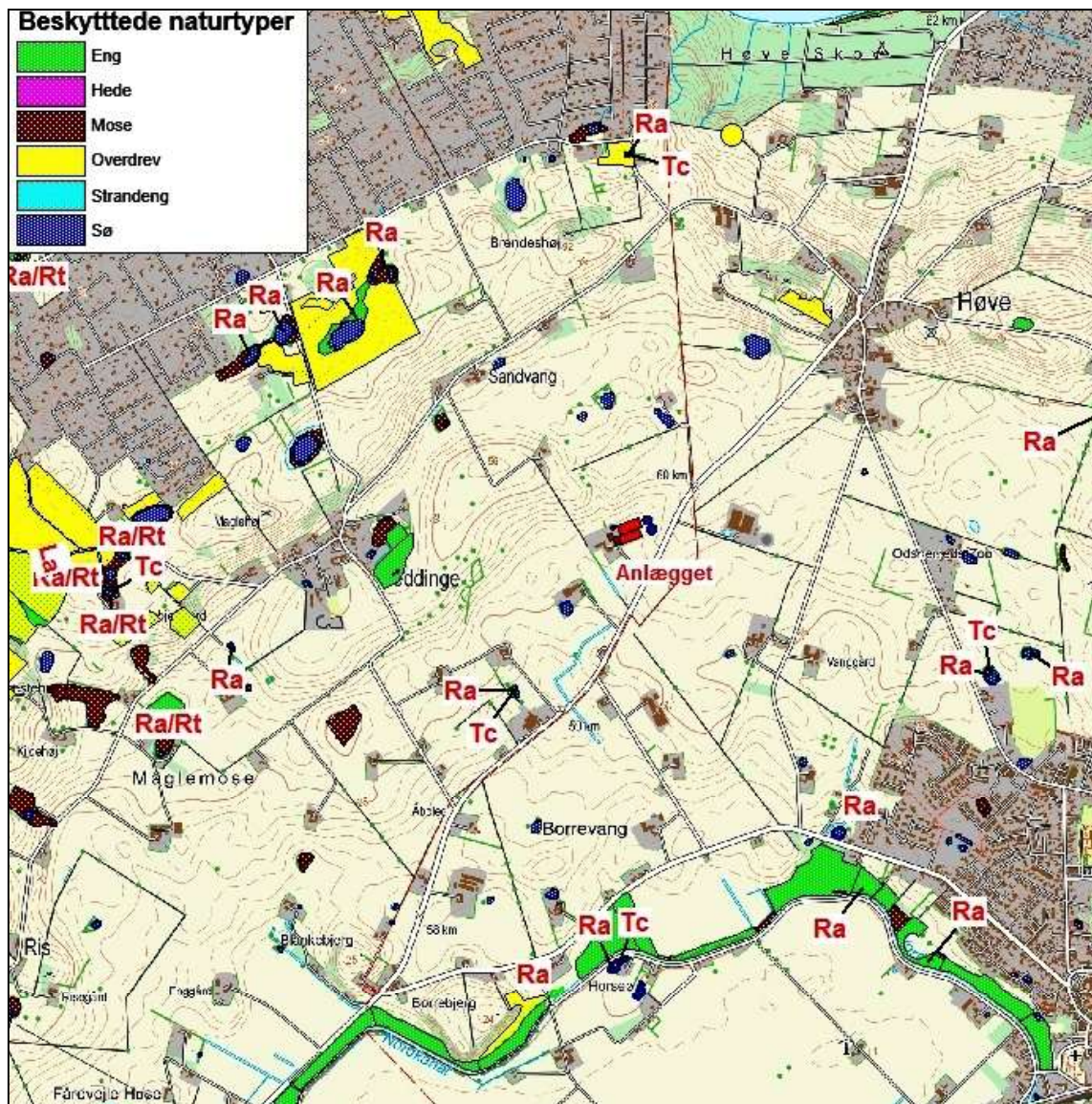
Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø findes i alle dele af kommunen og kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i perioden 2013-2015 registreret i talrige søer og oversvømmede mosepartier omkring anlægget i en afstand på ca. 1-2 km (se figur 5). Nærmeste fund er i samme næringsrige vandhul, som er nævnt for stor vandsalamander. Øvrige talrige fund findes omkring anlægget i en afstand af 1½ km eller mere.

Øvrige fredede eller rødlistede arter

Kommunen har i øvrigt kendskab til forekomst af den rødlistede svamp, rosabladet tragtridderhat (NT), ca. 1½ km nordvest for anlægget og i lidt større afstand i Høve Skov desuden de sjældne og rødlistede svampe orange korkpigsvamp (CR), blodrød skørhat (VU) og puklet skørhat (VU). På Diesbjerg i en afstand af godt 2 km vest for anlægget findes ikke mindre end 15 rødlistede vokshatte og rødblade.

Figur 5. Registrerede Bilag IV-padder nær anlægget vist med rød skrift. La angiver Markfirben, Ra angiver Spidssnudet frø og Tc er Stor vandsalamander.

Vurdering af påvirkning af Bilag IV-arter

Småflagermus:

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Markfirben

Merdepositionen af ammoniak på de potentielle levesteder (overdrev) er 0,1 kg N/ha pr. år og vil ikke forårsage en tilstandsændring af § 3-området. Driften af husdyrbrugets anlæg vurderes således ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af Markfirben, da det nærmeste potentielle levested ikke vil blive påvirket. Den nærmeste konstaterede forekomst ved Diesbjerg vil ligeledes heller ikke blive påvirket.

Stor vandsalamander og Spidssnudet frø

Merdepositionen på nærmeste kendte levested for begge arter er omkring 0,1 kg N, og projektet kan ikke forårsage nogen tilstandsændring af § 3-områderne, der er yngelokaliteter. Øvrige kendte eller potentielle levesteder ligger længere væk og vil - selvom de evt. er beliggende i den fremherskende vindretning - modtage en merdeposition, der er væsentligt lavere end 1,0 kg N/ha, som er grænseværdien for, hvornår der kan forventes en tilstandsændring af levestedet.

Det nærliggende vandhul, der er mål på og som kunne være potentielt levested for begge arter, modtager en merdeposition på 0,4 kg N/ha pr. år. Dette under halvdelen af 1,0 kg N, der som nævnt regnes for grænseværdien. De pågældende vandhul er typekortlagt til 3150 (næringsrige søer med flydebladsvegetation) og denne søtype har ikke nogen tålegrænse for kvælstof.

Som for Bilag IV-arten markfirben vurderes driften af anlægget således ikke at have nogen negativ effekt på bestanden af Bilag IV-padderne omkring anlægget.

Rødlistede svampe

Merdepositionen på voksestederne for rødlistede svampe er 0,0 N/ha/år, og disse arter vil ikke påvirkes af projektet.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at det ansøgte projekt med øget ammoniakemission fra stalde og anlæg ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller kendte forekomster af rødlistede arter.

BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT)

Ifølge husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT, best available technique) for husdyrbrug, der har en ammoniakemission fra stald og lager på mere end 750 kg NH₃-N/år (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26).

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er beregnet til 4.299 kg NH₃-N/år (totalemission).

Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøger har redegjort for anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for det ansøgte projekt i miljøkonsekvensrapporten - se bilag 3. Der er redegjort for BAT i forhold til ammoniakfordampning.

BAT i forhold til ammoniakfordampning fra stald og lager - ansøgt drift

Den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak for den ansøgte produktion er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er udført i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og resultatet fremgår af tabel 10 herunder.

Tabel 10. Samlet BAT beregning jf. husdyrgodkendelse.dk - ansøgt drift

Samlet BAT beregning ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3674	861	4535
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3626	672	4299
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	236
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak for hele anlægget i ansøgt drift er beregnet til 4.535 kg NH₃-N/år jf. tabel 10.

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg i det ansøgte projekt er beregnet til 4.299 kg NH₃-N/år. Ammoniakfordampningen fra det ansøgte projekt er således 236 kg NH₃-N/år mindre end det beregnede BAT-emissionskrav for ammoniak.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak er overholdt.

På baggrund af ovenstående fastsættes der vilkår om, at den maksimale ammoniakemission fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke må overstige 4.299 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen afhænger af produktionsarealets størrelse, dyretype og stalddesign. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at produktionsarealets størrelse, dyretyper og stalddesign skal svare til det ansøgte, da det er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og dermed for miljøvurderingen.

Ansøger har valgt gyllekøling som ammoniakreducerende teknologi. Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som ammoniakreducerende teknologi (Gyllekøling i stalde med rørdslusning (slag-

tesvin, søer og smågrise)). Det betyder, at miljøeffekten er dokumenteret og teknologien er driftssikker. Miljøeffekten er op til 30 % ammoniakreduktion. I ansøgt drift indgår gyllekøling med 30 % ammoniakreduktion i den eksisterende smågrisestald. Kravet videreføres fra tidligere produktionstilladelse (Vestsjællands Amts afgørelse af om ikke VVM-pligt af 14. november 2006). Ansøger har indsendt en beregning af gyllekølingsanlæggets effekt på ammoniakemissionen fra stalden. Det er oplyst, at der er 932 m² gyllekanaler i stalden og varmepumpens køleydelse i drift er 52,4 W/m². Det er beregnet, at den gennemsnitlige køleydelse skal være 44,7 W/m² og at gyllekølingsanlægget skal køre hele året (8760 timer) for, at der kan opnås en ammoniakreduktion på 30 %. Der fastsættes vilkår om indretning og drift af gyllekølingsanlægget, så det sikres at miljøeffekten kan opnås.

Ansøger har redegjort for valg af staldsystem i miljøkonsekvensrapporten, samt valg og fravalg af miljøteknologi. Alle stalde er indrettet med delvist fast gulv. Miljøteknologierne luftrensning og gyllefor-suring er fravalgt, da det ikke er muligt at etablere disse teknologier i de eksisterende stalde.

Ansøger har desuden valgt teltoverdækning af eksisterende gyllebeholder (4300 m³) for at reducere ammoniaktabet fra husdyrbruget. Teltoverdækning er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som ammoniakreducerende teknologi (Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug)). Det betyder, at miljøeffekten er dokumenteret og teknologien er driftssikker. Miljøeffekten er op til 50 % ammoniakreduktion i forhold til naturligt flydelag.

Der fastsættes vilkår om, at gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt således, at det sikres at miljøeffekten kan opnås. Der fastsættes desuden vilkår om indretning, drift og egenkontrol af teltoverdækningen jf. Miljøstyrelsens vejledning.

BAT i forhold til ammoniakfordampning fra stald og lager - nudrift

Ansøger har også redegjort for BAT i nudrift i forhold til ammoniakfordampning fra stald og lager. Der er indsendt et ansøgningsskema (skema nr. 248753) med en scenarieberegning for nudriften. Beregningen viser, at BAT-emissionsgrænseværdien også er overholdt for den eksisterende produktion, hvis det ansøgte projekt ikke gennemføres.

Den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak i nudrift er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er udført i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og resultatet fremgår af tabel 11 herunder.

Tabel 11. Samlet BAT beregning jf. husdyrgodkendelse.dk - nudrift

Samlet BAT beregning ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2058	479	2538
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2058	291	2349
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	188
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak for hele anlægget i nudrift er beregnet til 2.538 kg NH₃-N/år jf. tabel 11.

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg i nudrift er beregnet til 2.349 kg NH₃-N/år. Ammoniakfordampningen i nudriften er således 188 kg NH₃-N/år mindre end det beregnede BAT-emissionskrav for ammoniak.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak er overholdt i nudrift.

I nudrift indgår gyllekøling i den eksisterende smågrisestald. Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som ammoniakreducerende teknologi (Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)). Det betyder, at miljøeffekten er dokumenteret og teknologien er driftssikker. Miljøeffekten er op til 30 % ammoniakreduktion. I ansøgt drift indgår gyllekøling med 30 % ammoniakreduktion i den eksisterende smågrisestald. Kravet videreføres fra tidligere produktionstilladelse (Vestsjællands Amts afgørelse af om ikke VVM-pligt af 14. november 2006). Ansøger har indsendt en beregning af gyllekølingsanlæggets effekt på ammoniakemissionen fra stalden. Det er oplyst, at der er 932 m² gyllekanaler i stalden og varmepumpens køleydelse i drift er 52,4 W/m². Det er beregnet, at den gennemsnitlige køleydelse skal være 44,7 W/m² og at gyllekølingsanlægget skal køre hele året (8760 timer) for, at der kan opnås en ammoniakreduktion på 30 %. De fastsatte vilkår om indretning og drift af gyllekølingsanlægget gælder også i nudrift.

Samlet vurdering af BAT

Odsherred Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) mht. ammoniakemission.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets forslag til egenkontrol og dokumentation i miljøkonsekvensrapporten (se bilag 3). En miljøgodkendelse skal indeholde vilkår om husdyrbrugets egenkontrol jf. husdyrbrugloven (§ 27). Miljøgodkendelsen skal også indeholde vilkår om egenkontrol af den miljøteknologi, der er valgt for at leve op til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission.

På baggrund af ansøgers redegørelse for egenkontrol fastsætter Odsherred Kommune vilkår om egenkontrol og dokumentation for at diverse tekniske anlæg kontrolleres regelmæssigt og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens anvisninger. Der fastsættes også vilkår, der skal sikre, at tilsynsmyndigheden kan kontrollere, at husdyrbruget overholder krav til opbevaring af gylle og bortskaffelse af affald samt forbrug af ressourcer (forbrug af olie, el og vand). Dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.

Der fastsættes også egenkontrollvilkår i forhold til driften af miljøteknologi mht. gyllekøling i smågrisestald og teltoverdækning af gyllebeholder.

ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Ansøger har redegjort for alternativer for det ansøgte projekt i miljøkonsekvensrapporten - se bilag 3. Ansøger oplyser, at der i forbindelse med ansøgning om godkendelse er vurderet på alternativer inden for ammoniakreduktion og lugtreduktion.

Odsherred Kommune vurderer, at det ansøgte projekt er tilpasset omgivelserne med hensyn til anlæggets udseende og placering og projektet medfører ikke væsentlig virkning på miljøet. På denne baggrund har Odsherred Kommune ikke krævet yderligere redegørelse for alternative muligheder.

5 SAMMENFATNING

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at der med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil forekomme væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Vurderingen er foretaget i forhold til:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr
- Jord, grundvand og overfladevand
- Gener fra lugt, støj, rystelser, fluer, transport og lys
- Uhygiejniske forhold
- Affaldsproduktion mv.
- Ressourceforbrug
- Forebyggelse af uheld og begrænsning af forurening

Odsherred Kommune vurderer endvidere, at det med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, er sikret, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der er opnåeligt som følge af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Odsherred Kommune vurderer samlet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt.

6 OFFENTLIGHED OG HØRING

Forudgående inddragelse af offentligheden

I forbindelse med behandling af sagen har der været gennemført en procedure om forudgående inddragelse af offentligheden jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 69.

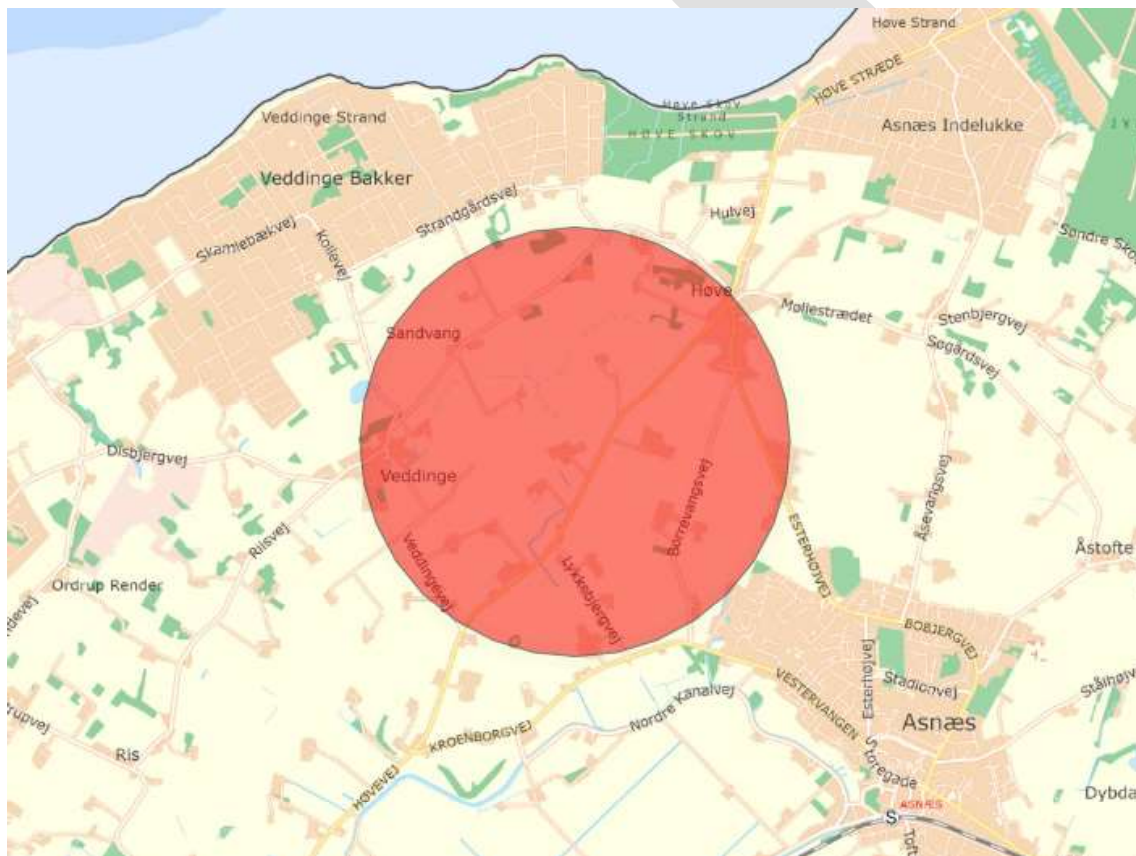
Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering af ansøgningsmaterialet i to uger på kommunens hjemmeside fra den 26. april 2022 til den 10. maj 2022. Der er ikke indkommet bidrag fra offentligheden.

Offentliggørelse af udkast til miljøgodkendelse.....

Naboorientering

Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for konsekvensområdet for lugt (radius 1237 meter) i forhold til husdyrbruget på Høvevej 51, 4540 Fårevejle har modtaget en orientering om udkast til miljøgodkendelsen med mindst 30 dages frist til at komme med bemærkninger til sagen senest den **dato**.

Konsekvensområdet for lugt er vist med en rød cirkel herunder:

Indkomne bemærkninger og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet bemærkninger fra naboer, parter eller andre berørte i forbindelse med høringen.

Eller:

Der er indkommet følgende bemærkninger i forbindelse med høringen....

Offentliggørelse af afgørelsen og underretning af klageberettigede

Godkendelsen er offentliggjort i 4 uger fra den dato på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Se klagevejledning i afsnit 7.

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til de organisationer og myndigheder mv., der fremgår af afsnit 8.

UDKAST

7 KLAGEVEJLEDNING

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagefristen er den dato

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr på 1.800 kr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge Klageportalen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af Klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred Kommune besked om det.

De klageberettigede er ansøger og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen, visse foreninger, der har til formål at beskytte natur og miljø, samt visse andre jf. Husdyrbruglovens § 84-87.

Det skal bemærkes, at et projekt godt kan igangsættes, selvom der klages over afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning for projektet. Dette sker på ansøgers egen regning og risiko. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 2, at klagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter loven.

En godkendelse efter § 16 a, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage over en godkendelse efter § 16 a, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for domstolene jf. husdyrbruglovens § 90, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder regnet fra datoen for offentliggørelse af afgørelsen.

8 KOPI AF AFGØRELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Ejer og ansøger: Rasmus Poulsen, Høvevej 51, 4540 Fårevejle, poulsenis@hotmail.com
- Miljøministeren: Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, mst@mst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 86 - lokale foreninger:

- Ingen har ønsket underretning (jf. husdyrbruglovens § 61)

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 87 - landsdækkende foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Andre:

- Konsulent: Gråkjær, Fabersvej 15, 7500 Holstebro v/ Miljøfaglig Chef Nina Gamby, ng@graakjaer.dk

Orientering om afgørelsen er sendt til følgende:

- Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for konsekvensområdet for lugt (radius 1237 meter)

9 BILAG

- Bilag 1: Dokumentation for miljøteknologi: Gyllekøling
- Bilag 2: Dokumentation for miljøteknologi: Fast overdækning af gyllebeholder
- Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport af 21. januar 2025 - udarbejdet af ansøger
- Bilag 4: Oversigt over love og regler på afgørelsestidspunktet

UDKAST

BILAG 1 - Dokumentation for miljøteknologi: Gyllekøling

MELT indstilling

Optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste

Ansøger	SEGES P/S
Kontaktperson	
Ansøgningsdato	2017-06-15
Navn på teknologi	Gyllekølings reducerende effekt på ammoniak- og lugtemission
Ansøgt miljøeffekt	Ansøgt om en ammoniak- og lugtreducerende effekt for svinestalde
Kriteriedokument	Ansøgningen er vurderet i forhold til Miljøstyrelsens "teknologilisteniveau", idet der er taget udgangspunkt i VERA testprotokollen for staldsystemer (VERA test protocol for livestock housing and management systems, version 2).
Baggrund	SEGES, Svineproduktion har gennemført en række afprøvninger med henblik på en permanent optagelse af gyllekøling i svinestalde som ammoniak- og lugtbegrænsende teknologi på Miljøstyrelsens teknologiliste. Resultaterne af disse undersøgelser er af SEGES, Svineproduktion sammenfattet i et notat til ETA-Danmark (dateret 12. juni 2017). Notatet har titlen "Yderligere dokumentation af gyllekølings effekt på ammoniakemissionen, samt dokumentation af gyllekølings effekt på lugtemissionen" og heri foreslår SEGES at justere formlerne til beregning af teknologiens ammoniakreducerende effekt og en formel til beregning af en lugtreducerende effekt. Med hensyn til dokumentationen for de foreslåede formler henviser notatet til fem prøverapporter: 1. Reduktion af ammoniak ved gyllekøling i en slagtesvinestald med 25 % fast gulv. Internt notat vedrørende afprøvning 1295, SEGES, Svineproduktion. 2. Ammoniak- og lugtreduktion ved gyllekøling i slagtesvinestalde. Meddelelse nr. 1105 SEGES, Svineproduktion. 3. Ammoniak emission ved gyllekøling i løbe og drægtighedsstalds med linespilsanlæg. Meddelelse nr. 1089 SEGES, Svineproduktion. 4. Linespilsanlæg med køling i drægtighedsstalde. Meddelelse nr. 694, Landsudvalget for Svin og Videncenter for Svineproduktion. 5. Effekten af gyllekøling i slagtesvinestier med drænet gulv i lejeareal. Erfaring nr. 1312, SEGES Svineproduktion. Derudover henvises også til det af SEGES udarbejdede dokument "Kommentar til ETA Danmark – miho nov 2017".

ETA-Danmark A/S, Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn, Danmark
 Telefon +45 72 24 59 00, eta@etadanmark.dk www.etadanmark.dk

Ammoniakreducerende effekt i stalde med rørudslusning

SEGES, Svineproduktion foreslår, at den ammoniakreducerende effekt i stalde med rørudslusning beregnes som:

$$\text{Reduktion i ammoniak (\%)} = 0,85x - 0,003x^2 \quad (1)$$

hvor x er den benyttede køleeffekt i Watt per kvadratmeter.

Som dokumentation henvises til Notat vedrørende afprøvning 1295 og Meddelelse nr. 1105.

Afprøvning 1295 blev gennemført i en besætning, hvor der blev benyttet 4 slagtesvinesektioner med 25 % fast gulv, 4 køleniveauer (0, 14, 24 og 34 W/m²), 4 hold grise i hver sektion og skift mellem køleniveauer hver anden uge. De hyppige skift mellem køleniveauer blev mistænkt for at være årsag til, at effekten af de to højeste køleniveauer havde en uventet ringe effekt - en mistanke der i nogen grad kunne understøttes af en beregning af kølebehovet til at bringe gyllen i kanalen ned i nærheden af ligevægtstemperaturen.

På den baggrund valgte SEGES, svineproduktion at iværksætte en ny undersøgelse (Meddelelse nr. 1105), hvorefter den samme besætning og yderligere en besætning med drænet gulv og spaltegulv blev benyttet til at teste et enkelt køleniveau (26-28 W/m²).

Formel 1 er estimeret på basis af tre punkter:

- 11 % reduktion ved 14 W/m² (afprøvning 1295)
- 21 % reduktion ved 26 W/m² (besætning A i Meddelelse nr. 1105)
- 20 % reduktion ved 28 W/m² (besætning B i Meddelelse nr. 1105)

I notatet til ETA-Danmark er der for besætning A foretaget en korrektion som omregner den målte effekt ved 25 % fast gulv til forventet effekt forudsat, at der havde været fulddrænet gulv, og som har betydet at den målte ammoniakreducerende effekt er øget fra 19 til 21 %. Implicit bliver formel 1 således foreslået udvidet til:

$$\text{Reduktion i ammoniak (\%)} = (1 - 0,004y) \cdot (0,85x - 0,003x^2) \quad (2)$$

hvor y er andelen af fast gulv i %.

Ammoniakreducerende effekt i stalde med linespil

SEGES, Svineproduktion foreslår, at den ammoniakreducerende effekt i stalde med linespil beregnes som:

$$\text{Reduktion i ammoniak (\%)} = 1,3x - 0,007x^2 \quad (3)$$

Som dokumentation henvises til Meddelelse nr. 1089 og Meddelelse nr. 694.

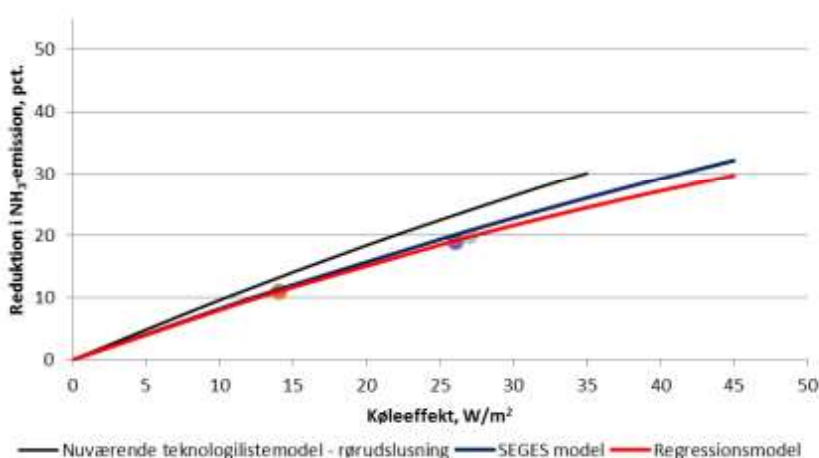
Formel 3 er estimeret på basis tre punkter:

	• 23 % reduktion ved 21 W/m² (Meddelelse nr. 1089) • 33 % reduktion ved 37 W/m² (Meddelelse nr. 1089) • 31 % reduktion ved 24 W/ m² (Meddelelse nr. 694) Ammoniakkoncentrationerne i Meddelelse nr. 694 er bestemt med anvendelse af en elektrokemisk sensormonteret i et monitoreringssystem fra Veng System uden, at der er redegjort for en eventuel kalibreringer, der måtte være foretaget i forbindelse med undersøgelsen. Baseret på tidligere erfaringer med afprøvninger fra SEGES, Svineproduktion vurderer vi dog, at de målte ammoniakkoncentrationer er korrigeret ud fra de løbende punktmålinger, der er foretaget med gasdetektorrør. Lugtreducerende effekt SEGES, Svineproduktion foreslår, at den lugtreducerende effekt i svinestalde beregnes ved anvendelse af formel 1. Som dokumentation henvises til Meddelelse nr. 1105, som omhandler undersøgelser i to slagtesvinestalde med henholdsvis 25 og 0 % fast gulv. I besætning B gav gyllekøling på 28 W/m² en signifikant effekt på 20 % lugtreduktion. I besætning A var der en numerisk reduktion på 19 % (P=0.12) ved en køleeffekt 26 W/m². I denne besætning indgik også et staldafsnit med både gyllekøling og gyllegardin. Her var lugtemissionen numerisk 23 % lavere end i kontrolsektionen (P=0.08). Da man slog behandlingerne "gyllekøling med og uden gyllegardin" sammen gav det en statistisk signifikant reduktion på 21 % sammenlignet med kontrolsektionen.
MELT indstilling	Ammoniakreducerende effekt i stalde med rørdslusning Det vurderes, at det er sandsynligt, at det hyppige skift mellem køleniveauerne i afprøvning 1295 har ført til misvisende resultater vedrørende de to højeste køleniveauer, og at det derfor var berettiget at foranstalte nye undersøgelser til at fastlægge effekten ved høje køleniveauer. Som forventet resulterede disse da også i en højere reduktionseffekt, der dog ligger noget under forventet i forhold til den oprindelige kurve. Dette indikerer, at nedstøbning af køleslangerne har en større negativ indvirkning på køleeffektiviteten og dermed på ammoniakreduktionen end forventet. Samtidig er en del af afprøvningserne af praktiske årsager gennemført i stalde med delvis fast gulv, hvilket ifølge SEGES har haft en negativ indvirkning på ammoniakreduktionen, hvilket forklares ved at ammoniakemissionen fra en stald kan deles op i et bidrag fra gulvoverfladen og et bidrag fra gylleoverfladen. Mens gulvoverfladens bidrag foreslås at være konstant 30 % af staldens samlede ammoniakemission og uafhængig af gulvprofilen, foreslås gyllens bidrag at afhænge af gyllens relative areal. SEGES foreslår derfor implicit at korrigere ammoniakreduktionseffekten ved anvendelse af formel (2). Vi vurderer, at den foreslåede korrektionsmetode fagligt set giver god mening, men må samtidig understrege, at der desværre ikke er fremlagt data, der kan understøtte modellen i tilstrækkelig grad til, at korrektionen kan inddrages på nuværende tidspunkt. Dette betyder, at formel (1), som baserer sig på, at de observerede ammoniakreduktioner er korrigeret

for andelen af fast gulv i stierne, overestimerer effekten en smule.

For stalde med rørudslusning indstilles på den baggrund, at følgende formel (4) benyttes op til 30 % ammoniakreduktion, som fortsat fastholdes som et maksimum, se Figur 1.

$$\text{Reduktion i ammoniak (\%)} = 0,85x - 0,004x^2 \quad (4)$$

Figur 1. Sammenhæng mellem køleeffekt og ammoniakreduktion (% af ingen køling). Data stammer fra test af i to slagtesvinestalde med rørudslusning, og hvor køleslangerne var nedstøbt i kummebunden.

Ammoniakreducerende effekt i stalde med linespil

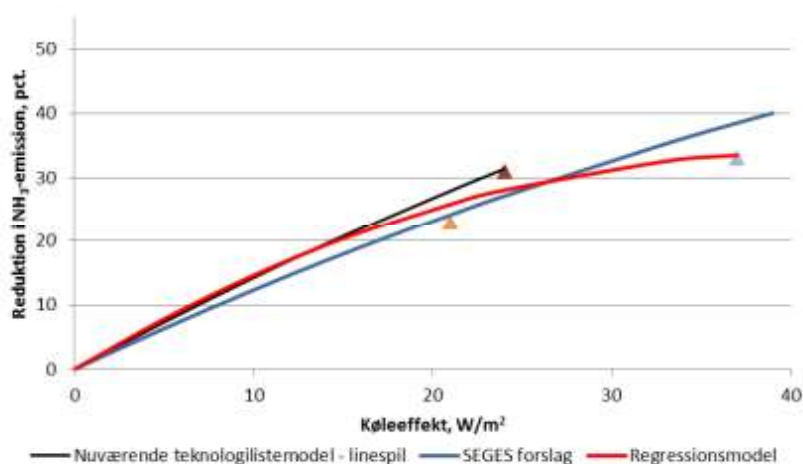
Ammoniakkoncentrationerne i Meddelelse nr. 694 er bestemt med anvendelse af en elektrokemisk sensor monteret i et monitoreringssystem fra Veng System. Testrapporten redegør ikke for kalibreringer, der måtte være foretaget i forbindelse med undersøgelsen. Baseret på tidligere erfaringer med afprøvninger fra SEGES, Svineproduktion vurderer vi dog, at de målte ammoniakkoncentrationer er korrigeret ud fra de løbende punktmålinger, der er foretaget med gasdetektorrør. Derfor har vi valgt at inddrage Meddelelse nr. 694 i den samlede bedømmelse af gyllekøling i stalde med rørudslusning.

De observerede ammoniakreducerende effekter ved varierende køleniveauer er plottet i nedenstående Figur 2 sammen med SEGES forslag til ny dosis-responskurve (blå kurve). I tillæg hertil har vi lavet en non-lineær regression på grundlag af det foreliggende datamateriale, som ligeledes er afbilledet (rød kurve).

Det er vores vurdering, at den røde kurve (ligning 5) i højere grad afspejler de observerede ammoniakreduktioner som funktion af køleeffekt, hvorfor vi anbefaler, at denne fremdeles

benyttes ved gyllekøling i svinestalde med linespilsanlæg. Modellen er gyldig op til en maksimal ammoniakreducerende effekt på 34 %, som opnås ved en køleeffekt på 37 W/m².

$$\text{Reduktion i ammoniak (\%)} = 1,66x - 0,02x^2 \quad (5)$$

Figur 2. Sammenhæng mellem køleeffekt og ammoniakreduktion (% af ingen køling) i stalde med linespilsanlæg.

Lugtreducerende effekt

Meddelelse 1105: I besætning A blev der ikke fundet statistisk signifikant effekt af hverken gyllekøling eller gyllekøling kombineret med gyllegardin. Behandlingerne blev derfor slået sammen, hvorved der kan beregnes en statistisk sikker effekt, som alene tilskrives gyllekøling. Dette forudsætter dog, at der ikke er vekselvirkning mellem gyllekøling og gyllegardiner, hvilket der ikke redegøres for i testrapporten. Der er dog næsten ingen numerisk forskel mellem behandlingerne, hvorfor vi anser det for sandsynligt, at den observerede lavere lugtemission i forsøgsstaldene kan tilskrives gyllekøling.

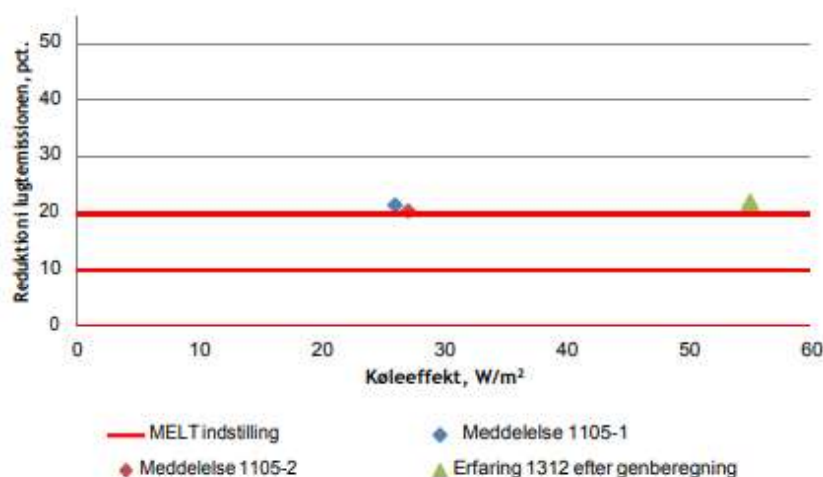
I tillæg til de to undersøgelser blev der målt en lugtreducerende effekt af gyllekøling på 35 % ved en køleeffekt på 55 W/m² i en slagtesvinestald med drænet gulv (Erfaring 1312). I det af Seges udarbejdede dokument "Kommentar til ETA Danmark – miho nov 2017" fremgår det dog, at Erfaring 1312 indeholder en fejl som betyder, at den målte lugtreducerende effekt i virkeligheden kun var 22 %. Samme dokument redegør også for, at en, i Erfaring 1312, anført forskel i gyllehøjden mellem forsøg og kontrolhold ikke er korrekt i forhold til rådata, og at rådata ikke indikerer, at der var væsentlig forskel i gyllehøjden mellem sektionerne.

I denne test var køleslangerne udlagt på bunden af gyllekummerne. Testresultaterne opnået i de fremlagte testrapporter indikerer, at nedstøbte køleslanger nedsætter den ammoniakreducerende effekt med ca. 15 % sammenlignet med køleslanger udlagt på bunden af gyllekummerne. Vi skønner derfor, at dette også er gældende med hensyn til lugt, hvorfor den lugtreducerende effekt skønnes at være maksimum 20 % i stalde med nedstøbte køleslanger.

Figur 3 viser lugtreduktionen plottet som funktion af køleeffekten for de tre testresultater. Sammenhængen kan beskrives ved anvendelse af følgende regressionsmodel:

$$\text{Reduktion i lugt (\%)} = 0,77x \quad (6)$$

For stalde med rørdslusning indstilles på den baggrund, at ligning (6) benyttes op til 20 % lugtreduktion.

Figur 3. Sammenhæng mellem køleeffekt og lugtreduktion (% af ingen køling). Punkterne repræsenterer testresultater. Linjen repræsenterer indstillingen fra MELT.

Bemærkninger til vilkårsstillelse i relation til anvendelse af gyllekøling i miljøgodkendelser af husdyrbrug

For at gyllekøling er effektiv som lugtreducerende virkemiddel, er det nødvendigt, at gyllekølingen er vedvarende i drift. Køleeffekten bør således i princippet skulle iagttages i et hvert givet døgn, og der bør stilles vilkår om dokumentation i overensstemmelse hermed, fx i form af en døgnmiddel-køleeffekt. Årsagen hertil er, at lugt fra husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 916 af 23/06/2017) reguleres på grundlag af maksimale månedlige 99% timeværdier. I modsætninger hertil reguleres ammoniak i samme bekendtgørelse på grundlag af den årlige ammoniakemission, hvorfor overholdelse af en given årsmiddel-køleeffekt vil kunne iagttages,

	selvom køleanlægget måtte være slukket i kortere eller længere perioder i løbet af et år.
MELT eksperter	Oplysninger om MELT-eksperter kan oplyses ved henvendelse til Miljøstyrelsen
Indstilling sendt til Miljøstyrelsen (dato)	2017-11-27
Miljøstyrelsens afgørelse	Miljøstyrelsen har den 5. februar 2018 tilsluttet sig indstillingen fra MELT

ETA-Danmark A/S, Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn, Danmark
Telefon +45 72 24 59 00, eta@etadanmark.dk www.etadanmark.dk

BILAG 2 - Dokumentation for miljøteknologi:

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug)

MELT indstilling om optagelse af teknologier til overdækning af gyllebeholdere på Miljøstyrelsens Teknologiliste

Dato	23. april 2014. 10. november 2021: Opdateret med gyllelaguner med fast overdækning.
Navn på teknologi	Overdækning af gyllebeholdere med: • Fast overdækning (telt, betonlåg, flydedug eller gyllelaguner med fast overdækning) • Letklinker til overdækning af gylle uden naturligt flydelag • Flydebrikker til overdækning af gylle uden naturligt flydelag
Teknologiens miljøeffekt	Overdækning af gyllebeholdere har en ammoniakreducerende effekt i forhold til opbevaring af gylle i gyllebeholdere uden nogen form for overdækning.
Baggrund for vurdering	Teknologierne til overdækning af gyllebeholdere er blevet vurderet som typeteknologier. Denne indstilling gælder derfor alle produkter af overdækning på markedet inden for de angivne typer af overdækning til opbevaring af gylle. Der er foretaget en faglig vurdering af teknologiernes miljøeffekt på baggrund af rapporten "Overdækning af gylle. Redegørelse, opdatering og vurdering af videnskabelig dokumentation" af Martin Nørregaard Hansen, AgroTech, marts 2014. Denne rapport er et litteraturstudie, der samler eksisterende dokumentation vedr. den ammoniakreducerende effekt ved overdækning af gylle. <u>Tillæg vedr. gyllelaguner 10. november 2021:</u> Gyllelaguner med fast overdækning betyder her at de skal være udført efter Landbrugets Byggeblad, 103.04-30 revideret 03.10.2003 "Jordbassin/lagune beklædt med polymermembran til opbevaring af gylle". Gyllelaguner udført efter dette byggeblad vurderes at have en fordampning af ammoniak, som er tilsvarende telt, betonlåg eller flydedug til gyllebeholdere. Gyllelaguner med fast overdækning vil kun være velegnede til tynde gylletyper typisk efter en separation, da de er sværere at omrøre og rengøre end gylletanke.
MELT indstilling	• MELT anbefaler at fast overdækning af gylle i form af evt. telt, betonlåg, flydedug til gylletanke eller gyllelaguner med fast overdækning optages på Teknologilisten med en ammoniakreducerende effekt på 50 % i forhold til opbevaring af gylle med naturligt flydelag uden anden overdækning. • MELT anbefaler at anvendelse af letklinker til overdækning af gylle optages på Teknologilisten som en teknologi, der kan erstatte anvendelsen af naturligt flydelag. • MELT anbefaler at flydebrikker optages på Teknologilisten som en teknologi, der kan erstatte anvendelsen af naturligt flydelag. De miljømæssige effekter af flydebrikker er ikke tilstrækkeligt dokumenteret og teknologien kan derfor ikke påregnes yderligere ammoniakreducerende effekt.
MELT eksperter	Sven G. Sommer, Professor, Institut for Kemi-, Bio- og Miljøteknologi, Syddansk Universitet. Tavs Nyord, Adjunkt, Institut for Ingeniørvidenskab, Aarhus Universitet. Opdatering med gyllelaguner med fast overdækning: Anders Peter Adamsen
Miljøstyrelsens afgørelse	Miljøstyrelsen har den 23. april 2014 tilsluttet sig indstillingen fra MELT Miljøstyrelsen har den 17. november 2021 tilsluttet sig indstillingen fra MELT vedr. tillægget om gyllelaguner.

BILAG 3 - Miljøkonsekvensrapport - udarbejdet af ansøger (INDSÆTTES)

UDKAST

BILAG 4 - Oversigt over love og regler på godkendelsestidspunktet

Husdyrbrugloven

Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bek. nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af **husdyrbrug**.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bek. nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Opbevaring af døde produktionsdyr

Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Affaldsbekendtgørelsen:

Bek. nr. 1749 af 30. december 2024 om affald

Naturbeskyttelsesloven

Lovbek. nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bek. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Habitatdirektiv

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Museumsloven

Museumslov jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014